

Kust
visie

Kustvisie

Actieplan 2024-2034

Rapport

Actieplan 2024-2034
E/RA/11630/23.033/ABO

Opgesteld in opdracht van

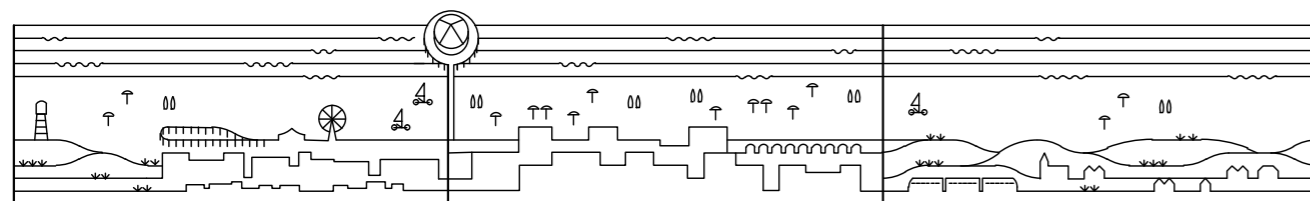
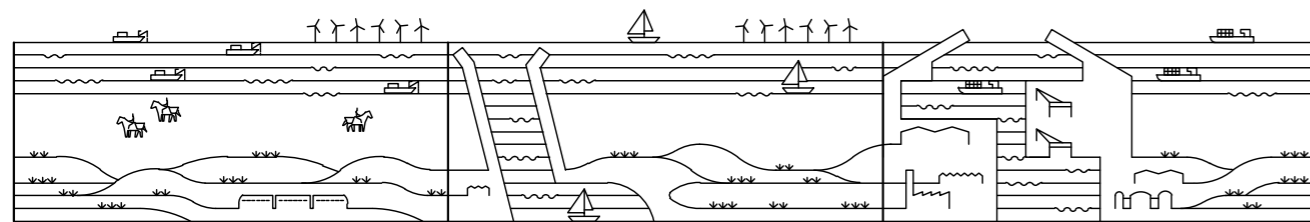
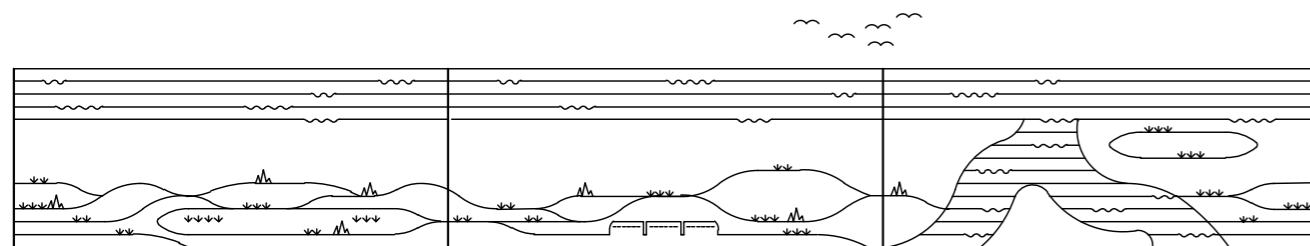
Vlaamse Overheid- Departement Mobiliteit en Openbare Werken i.s.m. Agentschap Maritieme
Dienstverlening en Kust
MT/02401

Onder begeleiding van

Studieteam Hoogtij(d)
IMDC, Arcadis, ORG,
Econopolis, Common Ground, An Luyten, Connect, LDR en Jeroen Bryon

8 februari 2024

Versie	Datum	Omschrijving	Auteur	Nazicht	Goedgekeurd
14.0	08/12/2023	Finale versie	MWI, JDE	TVA, ABO	ABO

Inhoud

1. Doelstelling actieplan	9
2. Uitgangspunten actieplan	14
3. Afhankelijkheden van acties in het actieplan	16
4. Geen geïsoleerd actieplan	21
5. De actiefiches	27

*Het Kustvisie Actieplan 2024-2034 vormt bijlage G van het Strategisch Beleidsplan Kustvisie. Voor deze bijlage vonden we inspiratie in **Philippe Bailleur & Annette Meulmeester, Navigate - een gids voor leiders in complexe tijden**, LannooCampus, 2023.

JURIDISCH EN BESTUURLIJK FUNDAMENT

#1 Opzetten Bestuursstructuur

#2 Financieringstrategieën

#3 Juridische omkadering

VISIEVORMING

#4 Continue visievorming voor kansrijkheid

#5 Toekomstvisie havens

#6 Uitwerken van een natuurontwikkelingsvisie

#7 Uitwerken van een beheervisie

TERREINACTIES

#8 Optimale timing strandzones

#9 Ontwerp en realisatie strandzones

#10 Optimale timing commerciële havens

#11 Optimale timing recreatieve havens

#12 Ontwerp en realisatie commerciële havens

#13 Ontwerp en realisatie recreatieve havens

#14 Omgaan met archeologisch erfgoed

#15 Omgaan met bouwkundig erfgoed

KENNISOPBOUW EN -DELING

#16 Monitoringsprogramma

#17 Onderzoeksprogramma

#18 Delen van kennis

#19 Zandbeschikbaarheid en -behoefte

#20 Omgaan met verzilting

#21 Verzekeren van afwatering

AFSTEMMING

#22 Afstemming MPKV-Kustvisie

#23 Restrisico bepalen

#24 Afwateringspunten naar zee

1. Doelstelling actieplan

Het actieplan omschrijft, op basis van huidige parameters en inzichten, concrete acties die nodig zijn om Kustvisie en de uitgezette stappenplannen tijdig te realiseren. Het is een richtinggevend instrument om de **komende 10 jaar** (en langer) aan kansrijke kustbescherming te werken. Vandaag kunnen we niet met zekerheid zeggen hoe snel de zeespiegel zal stijgen. Het actieplan zal daarom tienjaarlijks, en/of bij het overschrijden van kantelpunten inzake zeespiegelstijging, bijgewerkt worden.

Kanttekening

Kustvisie is een verhaal van klimaatadaptatie maar staat niet los van de inspanningen die geleverd (moeten) worden om de opwarming van de aarde tegen te gaan. De snelheid waarop de zeespiegel stijgt zal de snelheid voor de uitrol van kansrijke kustbeschermingsmaatregelen bepalen. We geloven in kansrijke kustbescherming en haar verbindende- en oplossingsgerichte kracht. Tegelijkertijd vragen we aandacht voor het verder reduceren van de uitstoot van broeikasgassen en het verderzetten en uitbreiden van de inspanningen om het tij te keren.

JURIDISCH EN BESTUURLIJK FUNDAMENT

#1 Opzetten Bestuursstructuur

NAAM Opzetten van een langetermijn-bestuursstructuur om het DNA van kansrijke kustbescherming te bewaken en te realiseren.	DOELSTELLING Kansrijkheid garanderen in de realisatie van Kustvisie. Een kader bieden voor het sturen, opvolgen, aanjagen en financieren van kansrijke kustbescherming. Het zoeken en bewaken van evenwicht tussen de diverse belangen: het afstemmen met alle betrokken diensten op diverse bestuursniveaus, het informeren en aftoetsen bij een breed veld van belanghebbenden, het informeren van het brede publiek, ...	ACTIEHOUDER ● DMOW
--	--	------------------------------

#2 Financieringsstrategieën

NAAM Het uitwerken en implementeren van financieringsstrategieën voor de uitrol van kansrijke kustbeschermingsmaatregelen.	DOELSTELLING Tijdig voldoende middelen beschikbaar maken voor het uitwerken en implementeren van kansrijke kustbescherming.	ACTIEHOUDER ● DMOW
--	---	------------------------------

#3 Juridische omkadering

NAAM Het juridisch omkaderen van het strategisch beleidsplan Kustvisie.	DOELSTELLING Een juridische basis creëren waarmee we Kustvisie op een effectieve en efficiënte manier tijdig kunnen realiseren.	ACTIEHOUDER ● DMOW ● Dep. Omgeving
---	---	---

VISIEVORMING

#4 Continue visievorming voor kansrijkheid

NAAM Continue visievorming voor de uitbouw van een kansrijk kustbeschermingslint.	DOELSTELLING Het in tijd en ruimte (lokaal) differentiëren van aanpassingen aan het kansrijke kustbeschermingslint. Het bepalen van het bijhorend gebruik van de strandzones in relatie tot de visie en doelstellingen voor natuurontwikkeling en recreatief-economisch medegebruik met aandacht voor aansluiting op het openbaar domein. Het bepalen van de inrichtingsprincipes en juridische verankering van dit ruimtegebruik vandaag en in de toekomst.	ACTIEHOUDER ● DMOW ● Dep. Omgeving ● MDK ● ANB ● Pr. West-Vlaanderen
---	--	--

#5 Toekomstvisie havens

NAAM Het ontwikkelen van een strategische en kansrijke toekomstvisie voor de havens.	DOELSTELLING Kansrijke kustbeschermingsmaatregelen maximaal enten op verwachte en gewenste toekomstige commerciële en recreatieve activiteiten. Een gedragen consensus bereiken over toekomstige commerciële- en recreatieve ontwikkeling van havengebieden en de uitrol van kansrijke kustbeschermingsmaatregelen. Rekening houdend met stedelijke-, natuurlijke- en recreatieve toekomstperspectieven in aanpalende gebieden.	ACTIEHOUDER ● DMOW
--	--	------------------------------

VISIEVORMING

#6 Uitwerken van een natuurontwikkelingsvisie

NAAM Het uitwerken van een natuurontwikkelingsvisie voor de kust.	DOELSTELLING Het maximaal vrijwaren, versterken, uitbreiden en verbinden van natuurlijke habitattypes van zee, strand, slik, schor en duin-polderovergangen. Het faciliteren van synergieën tussen kustverdediging, duurzaam waterbeheer en natuurontwikkeling om te komen tot een robuust en veerkrachtig kustecosysteem.	ACTIEHOUDER ● ANB
---	---	-----------------------------

#7 Uitwerken van een beheervisie

NAAM Het uitwerken van een beheervisie en afsprakenkader voor het kansrijke kustbeschermingslint.	DOELSTELLING Het vertalen van de continue visievorming voor kansrijkheid (actiefiche 4) naar een geïntegreerde beheervisie met aandacht voor het onderhoud van de kansrijke kustbeschermingsmaatregelen, natuurdoelstellingen, recreatief-economisch medegebruik en leefbaarheid. Het uitwerken van een afsprakenkader en regelgeving voor de implementatie van de geïntegreerde beheervisie.	ACTIEHOUDER ● MDK ● ANB
---	--	--------------------------------------

TERREINACTIES

#8 Optimale timing strandzones

NAAM Het bepalen van de optimale timing van aanpassingen aan de zeewering voor de strandzones.	DOELSTELLING Het uitbouwen van de kustbrede zeewering op een duurzame, efficiënte en effectieve manier vanuit inzicht in het morfologisch kuststelsel. Nieuwe investeringen en koppelkansen maximaal toekomstbestendig maken in het licht van klimaatverandering en zeespiegelstijging.	ACTIEHOUDER ● MDK
--	--	-----------------------------

#9 Ontwerp en realisatie strandzones

NAAM Het ontwerpen en realiseren van de zeewering voor de strandzones.	DOELSTELLING Het tijdig bereiken van het gewenste beschermingsniveau met een continue aandacht voor kansrijkheid en integraliteit.	ACTIEHOUDER ● MDK
--	--	-----------------------------

#10 Optimale timing commerciële havens

NAAM Het bepalen van de optimale timing en beschermingsniveau van aanpassingen in de commerciële havens.	DOELSTELLING De continuïteit van activiteiten in de commerciële havens maximaliseren, vandaag en in het licht van klimaatverandering en zeespiegelstijging. Nieuwe haveninvesteringen en koppelkansen maximaal toekomstbestendig maken in het licht van klimaatverandering en zeespiegelstijging.	ACTIEHOUDER ● DMOW
--	--	------------------------------

#11 Optimale timing recreatieve havens

NAAM Het bepalen van de optimale timing en beschermingsniveau van aanpassingen in de recreatieve havens.	DOELSTELLING De continuïteit van activiteiten in de recreatieve havens maximaliseren, vandaag en in het licht van klimaatverandering en zeespiegelstijging. Nieuwe investeringen en koppelkansen maximaal toekomstbestendig maken in het licht van klimaatverandering en zeespiegelstijging.	ACTIEHOUDER ● MDK
--	---	-----------------------------

TERREINACTIES		
#12 Ontwerp en realisatie commerciële havens		
NAAM Het ontwerpen en realiseren van kansrijke kustbeschermingsmaatregelen in de commerciële havens.	DOELSTELLING Het tijdig bereiken van het gewenste beschermingsniveau met een continue aandacht voor kansrijkheid en integraliteit in de commerciële havens.	ACTIEHOUDER ● DMOW
#13 Ontwerp en realisatie recreatieve havens		
NAAM Het ontwerpen en realiseren van kansrijke kustbeschermingsmaatregelen in de recreatieve havens.	DOELSTELLING Het tijdig bereiken van het gewenste beschermingsniveau met een continue aandacht voor kansrijkheid en integraliteit in de recreatieve havens.	ACTIEHOUDER ● MDK
#14 Omgaan met archeologisch erfgoed		
NAAM Omgaan met (ongekende) archeologische erfgoedwaarden binnen het kansrijke kustbeschermingslint.	DOELSTELLING Het maximaal in kaart brengen, beschermen en vrijwaren van (ongekende) archeologische erfgoedwaarden binnen het kansrijke kustbeschermingslint. Het tijdig afstemmen van de uitvoering van kansrijke kustbeschermingsmaatregelen met potentieel noodzakelijk archeologisch onderzoek.	ACTIEHOUDER ● AOE
#15 Omgaan met bouwkundig erfgoed		
NAAM Omgaan met (beschermd) bouwkundig erfgoed op het strand en in de havens.	DOELSTELLING Maximaal behouden en beschermen van de erfgoedwaarden van het bouwkundig erfgoed binnen het kansrijke kustbeschermingslint.	ACTIEHOUDER ● AOE

KENNISOPBOUW EN -DELING		
#16 Monitoringsprogramma		
NAAM Het verderzetten en uitbreiden van de monitoring van het zeeverende kuststelsysteem.	DOELSTELLING Inzicht vergroten in het functioneren van het brede zeeverende kuststelsysteem, inclusief havens en kunstwerken. Het maximaal faciliteren van de nodige onderzoeken in functie van kansrijke kustbescherming.	ACTIEHOUDER ● MDK
#17 Onderzoeksprogramma		
NAAM Het opzetten, uitvoeren en opvolgen van een wetenschappelijk onderzoeksprogramma over het zeeverend kuststelsysteem.	DOELSTELLING Het aanpakken van leemtes in de kennis over het zeeverend kuststelsysteem. Bijdragen tot de best mogelijke kansrijke kustbescherming met aandacht voor kansrijke synergieën met andere maatschappelijke meerwaarden.	ACTIEHOUDER ● Waterbouwkundig laboratorium (DMOW)
#18 Delen van kennis		
NAAM Het delen van kennis rond kansrijke kustbescherming.	DOELSTELLING Zoveel mogelijk Vlamingen hebben kennis van kansrijke kustbescherming en de expertise die daarover in Vlaanderen bestaat. Het stimuleren van alle betrokken actoren om eigen expertise te delen ter bevordering van het voortschrijdend inzicht rond kansrijke kustbescherming.	ACTIEHOUDER ● VLIZ

KENNISOPBOUW EN -DELING		
#19 Zandbeschikbaarheid en -behoefte		
NAAM Zandbeschikbaarheid en -behoefte.	DOELSTELLING Efficiënt en duurzaam omgaan met zandbeschikbaarheid en zandbehoefte voor kansrijke kustbescherming bij een stijgende zeespiegel.	ACTIEHOUDER ● MDK ● DMOW ● FOD Economie - Continentaal plat
#20 Omgaan met verzilting		
NAAM Omgaan met verzilting.	DOELSTELLING Toenemende verzilting ten gevolge van klimaatverandering en zeespiegelstijging binnen aanvaardbare grenzen houden en waar nodig waterbeheer, watergebruik en landgebruik bijsturen. Het maximaal beschermen van de zoetwaterlenzen. Het vergroten van de zoetwaterbeschikbaarheid voor grond- en oppervlaktewater.	ACTIEHOUDER ● VMM
#21 Verzekeren van afwatering		
NAAM Het verzekeren van afwatering binnen het kansrijke kustbeschermingslint.	DOELSTELLING Afstemming en koppelkansen verzekeren en aanjagen tussen kansrijke kustbescherming en het beheer van de waterlopen.	ACTIEHOUDER ● Bekkenbestuur (Ijzerbekken & Brugse Polders)

AFSTEMMING		
#22 Afstemming MPKV-Kustvisie		
NAAM Zorgen voor een optimale afstemming van het Masterplan Kustveiligheid en Kustvisie.	DOELSTELLING Het blijvend verzekeren van de basisveiligheid zoals voorzien in het Masterplan Kustveiligheid. De inzichten van Kustvisie maximaal meenemen in de uitrol en het beheer van de (resterende) kustbeschermingsmaatregelen.	ACTIEHOUDER ● MDK
#23 Restrisico bepalen		
NAAM Het maximaal beperken van de impact van restrisico door overstroming vanuit zee.	DOELSTELLING Inzetten op protectie, preventie en paraatheid in het kader van Meerlaagse Waterveiligheid om de gevolgen van het restrisico maximaal te beperken.	ACTIEHOUDER ● Diensten van de Gouverneur
#24 Afwateringspunten naar zee		
NAAM Het borgen van afwateringspunten naar zee.	DOELSTELLING Praktisch afstemmen en uitwerken van koppelkansen tussen Kustvisie en lopende of toekomstige infrastructuurwerken aan afwateringspunten van het binnenland naar zee. Het verzekeren van voldoende capaciteit voor waterafvoer vanuit het hinterland naar zee, doorheen het kustbeschermingslint, en dit zowel op gravitaire als op getij-onafhankelijke manier.	ACTIEHOUDER ● DVW ● DMOW

2. Uitgangsprincipes actieplan

Vijf uitgangsprincipes waren richtinggevend in de opmaak van het Kustvisie Actieplan 2025-2034. We geven jullie hier een overzicht.

2.1 Een strategisch actieplan

Het Kustvisie Actieplan 2024-2034 exploreert 'wat' we moeten doen om kansrijke kustbescherming te realiseren. De meer concrete 'hoe' is veelal nog niet opgenomen. De acties situeren zich grotendeels op strategisch niveau. Op die manier wordt richting gegeven zonder sluitende voorafnames te maken op de vele parameters die vandaag nog onzeker of onbekend zijn.

2.2 Een beknopt en gestructureerd actieplan

De acties werden bewust op hoog, overkoepelend niveau geformuleerd, met daaronder steeds een aantal subacties. We kozen voor slechts 24 individuele acties in dit eerste actieplan. Op die manier is het actieplan een kapstok die structuur biedt en overzichtelijk blijft.

2.3 Een kansrijk actieplan - over belangen en thema's heen

Om kansrijke kustbescherming te realiseren, kijken we ook naar recreatie, economie, natuur, en andere thematieken of beleidsdomeinen. Het actieplan bevat niet zozeer acties per belang of thema, in plaats daarvan dragen de acties de afstemming tussen belangen in zich.

2.4 Een integraal actieplan - op vlak van systemen

Om kansrijke kustbescherming te realiseren, kijken acties regelmatig verder dan het kustbeschermingslint. Relevante systemen die meermaals in scope komen zijn de waterlopen en bekkensystemen in het hinterland, of de bestaande duinen en hun ecosystemen.

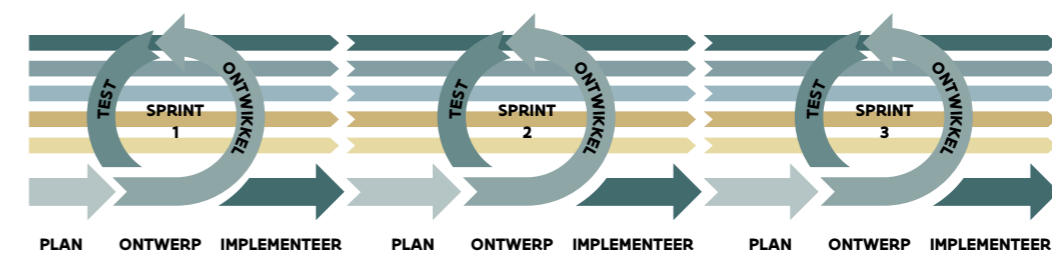
Een integraal beeld op het functioneren van het systeem (ecosystemen, waterlopen, ..., verziltingsprocessen) is noodzakelijk om te begrijpen hoe specifieke kustbeschermingsmaatregelen hierop ingrijpen. Bovendien is dit perspectief essentieel om de meest kansrijke oplossingen te definiëren.

2.5 Een flexibel en wendbaar actieplan

Kustvisie bevindt zich op vele vlakken op **onbekend terrein**, veel is nog onzeker of onbekend. Vele vraagstukken zijn **adaptieve uitdagingen**: uitdagingen met zoveel (ongekende) facetten dat sluitende oplossingen geen mogelijkheid zijn. Ze vergen een denken in oplossingsrichtingen, op veel terreinen, over belangen of beleidsdomeinen heen. Dit bewegen op onbekend terrein vergt facetogen: Het vermogen **vanuit verschillende perspectieven** te kijken en deze waarnemingen samen te brengen in een **collectieve intelligentie**.

Het komen tot oplossingen vraagt bovenal om experimenten, al doende leren, hypotheses maken en ze aftoetsen. Wat we leren uit experimenten of piloten kan vervolgens ofwel voor bijsturing zorgen ofwel vertaald worden in instrumenten, visie en beleid. Het is als een brug die wordt gebouwd terwijl je er overheen loopt.

Daarom zijn er vandaag nog veel **vrijheidsgraden, uitdagingen** en **onzekerheden** voor het concrete ontwerp van de kustbeschermingsmaatregelen en kansrijke invullingen. Heel wat acties zullen daarom via een iteratief proces verlopen. Het uitvoeren van acties zorgt voor het bijsturen van het actieplan, de stappenplannen, visies, beleid en finaal tot een veranderde kust en kustbeleving.

Het actieplan zal regelmatig een grondige bijwerking vergen. Dit zal 10-jaarlijks, en/of bij het overschrijden van kantelpunten inzake zeespiegelstijging, gebeuren. Zo kunnen we de snelheid waarmee en de manier waarop de strategische visie gerealiseerd wordt, voortdurend afstemmen op de realiteit en het voortschrijdend inzicht.

3. Afhankelijkheden van acties in het actieplan

De geïntegreerde aanpak van Kustvisie weerspiegelt zich eveneens in het actieplan. Hoewel de afzonderlijke acties in actiefiches zijn beschreven, vormen ze toch een samenhangend geheel. De zoektocht naar samenhang doen we kort uit de doeken.

3.1 Samenhang binnen 'categorieën'

Een eerste samenhang die werd onderzocht, is een samenhang binnen categorieën. We onderscheidde volgende vijf categorieën:

- > Het **juridisch en bestuurlijk fundament** moet in het eerste actieplan het scheppend kader opbouwen dat noodzakelijk is om de rest van het actieplan tot uitvoering te brengen.
- > **Visievorming** moet vanuit consensus tussen alle belangen de verdere inhoudelijke invulling van de kansrijke kustbeschermingsmaatregelen exploreren en vastleggen.
- > **Terreinacties** moeten de stappenplannen richting realisaties op het terrein detailleren en optimaliseren evenals de fasering en de opstart van projecten bewaken.
- > **Kennisopbouw en -deling** zal het wetenschappelijk kader bieden voor bovenstaande categorieën.
- > De laatste categorie verzekert **afstemming** met de huidige kustbescherming, investeringsprogramma's, lopende infrastructuurprojecten en de impact van kustvisie op de veiligheidscoördinatie en rampenplanning.

Het is belangrijk op te merken dat deze categorieën niet strikt zijn. Een bepaalde actie kan onder meerdere categorieën vallen. Deze indeling in hoofdcategorieën is bedoeld om het overzicht te behouden. Ter illustratie: de actie 'omgaan met bouwkundig erfgoed' kan zowel onder de categorie terreinactie als onder de categorie kennisopbouw en -deling ondergebracht worden.

3.2 Een samenhang op 'volgordelijkheid'

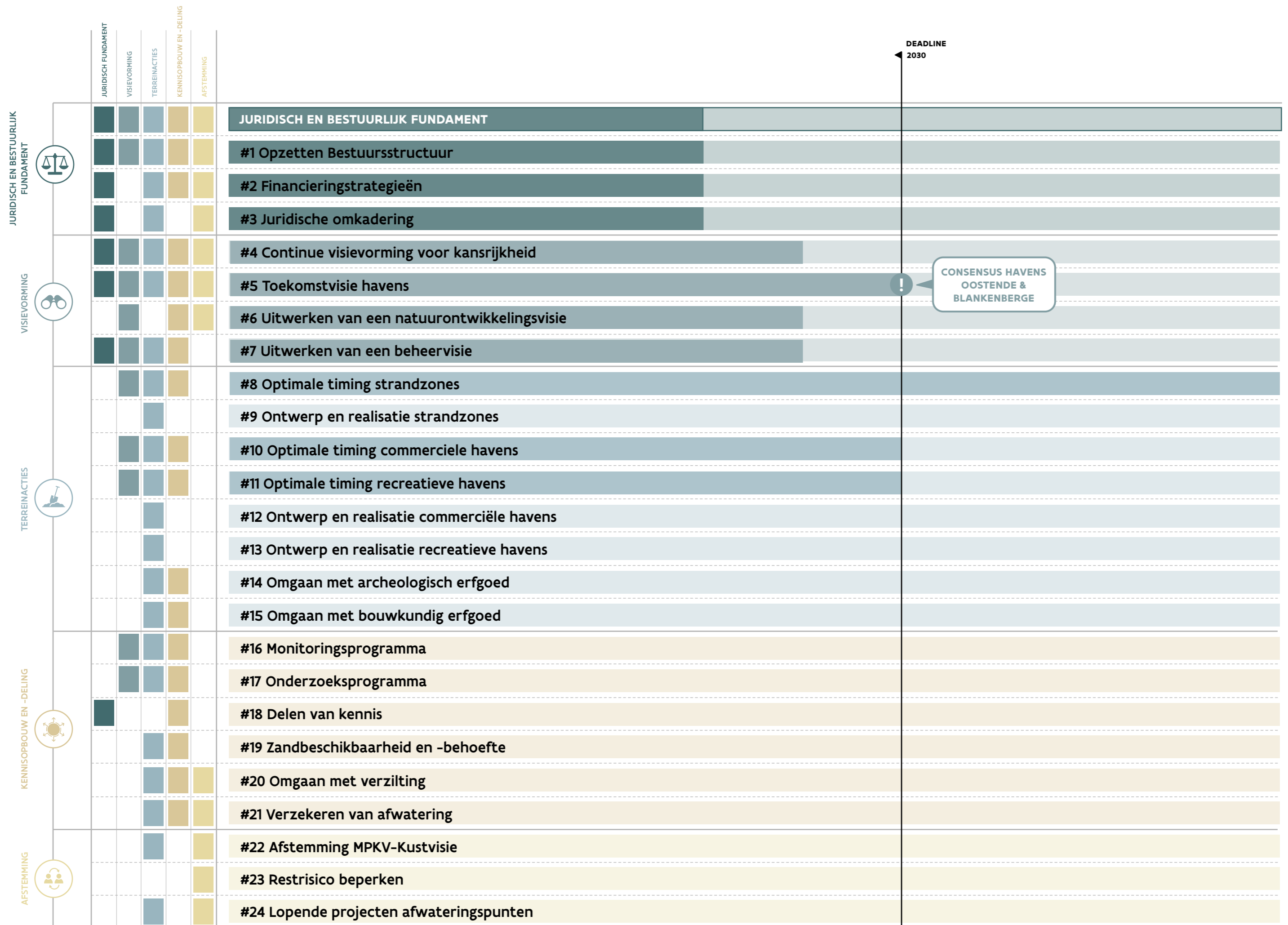
De volgorde of samenhang van acties is niet lineair. Het is niet wenselijk om eerst één actie volledig af te werken alvorens een andere actie op te starten. Veel acties lopen parallel en kennen een sterke uitwisseling.

Hoewel de meeste cruciale beslissingspunten en kantelpunten voor de realisatie van het kansrijke kustbeschermingslint nog in de toekomst liggen, zien we voor het eerste actieplan reeds één deadline in zicht komen: tegen 2030 moet er consensus bereikt worden over de toekomstige ontwikkelingen en het toekomstig ruimtegebruik in en rond de havens van Oostende en Blankenberge.

→ Bekijk het schema Kritische paden op pagina 18

Om deze **consensus op een integrale en gedragen manier** te bereiken, is het noodzakelijk ook reeds naar stedelijke, natuurlijke, recreatieve en economische raakvlakken in de ruimte te kijken. Een succesvolle consensus vooronderstelt de opstart van visievormende acties. Ook een juridisch en bestuurlijk fundament zal noodzakelijk zijn om de gemaakte keuzes te omkaderen. Een sluitende financieringsstrategie voor Kustvisie is essentieel voor een verdere uitbouw van kustbeschermingsmaatregelen in de havens. Tot slot zien we ook de terreinacties die straks de stappenplannen verder zullen onderzoeken en detailleren als een primordiale stap om deze deadline te halen. Deze stappenplannen zullen namelijk het kader bepalen waarin koppelkansen aansluiting vinden op de uitrol van kansrijke kustbeschermingsmaatregelen. Daarnaast zal de bijkomende informatie die ze verschaffen een belangrijk puzzelstuk vormen in het zoeken naar de juiste toekomstperspectieven voor de havens.

Hoewel heel wat acties niet verbonden zijn met de deadline voor de havens mogen we deze acties niet uitstellen. Stellen we uit dan missen we kansen. Denk bijvoorbeeld aan hergebruik van bouwmaterialen die vrijkomen bij grote infrastructuurprojecten. Zandoverschotten zouden ingezet kunnen worden in de zeewaartse uitbreiding van strandzones. Ook andere maatschappelijke uitdagingen in verschillende beleidsdomeinen, zoals waterbeheer en natuurbehoud, hebben baat bij het anticiperen op toekomstige kansrijke kustbeschermingsmaatregelen. Het is van belang om nu actie te ondernemen om een kansrijke kustbescherming mogelijk te maken en te voorkomen dat inspanningen in andere beleidsdomeinen niet in lijn zijn met toekomstige kustbeschermingsmaatregelen, en omgekeerd.

CONSENSUS HAVENS
OOSTENDE &
BLANKENBERGE

DEADLINE
2030

4. Geen geïsoleerd actieplan

4.1 Een actieplan met vele aanknopingspunten

Het Kustvisie Actieplan 2024-2034 staat niet op zichzelf, maar is te lezen binnen een breder kader van wetgeving, bestaande visies en initiatieven rond kansrijke kustbescherming en andere beleidsdomeinen. Het actieplan opereert niet in een vacuüm. Er wordt maximaal voortgebouwd op bestaande initiatieven en inzichten. We benoemen in deze tabel, niet limitatief, bestaand beleid waar we verwachten dat acties op zullen in- of doorwerken.

→ Bekijk de Matrix Beslist Beleid op pagina 22

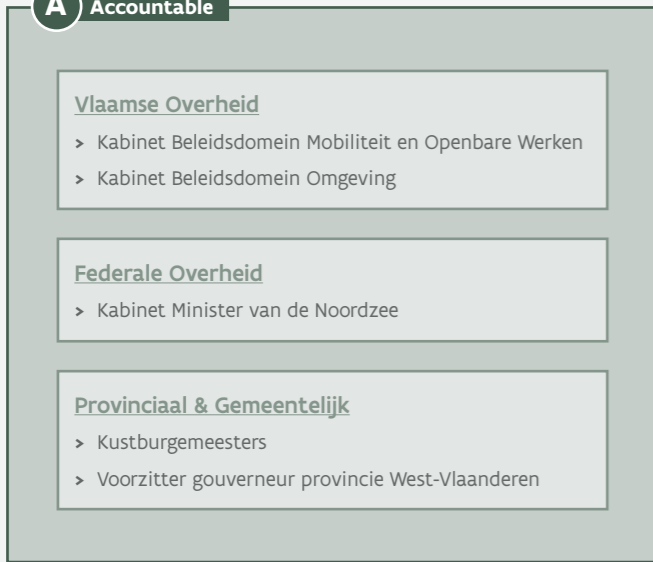
4.2 Een actieplan met vele actiehouders en betrokken partijen

Er zijn heel wat actiehouders binnen het Kustvisie Actieplan 2024-2034. In wisselende constellatie werken zij samen aan kansrijke kustbescherming. Toch zijn zij zeker niet de enigen die de komende tien jaar een rol zullen opnemen. Er zijn heel wat actoren die op de juiste momenten betrokken moeten worden. Met onderstaand schema tonen we jullie de samenhang van deze eerste groep actoren. Drie belangrijke kanttekeningen daarbij zijn: (1) Deze weergave betreft nog niet de burger, terwijl dit ook aan de orde is. (2) Deze weergave focust op het overheidswezen. Het maatschappelijk middenveld, de wetenschap en de industrie zijn nog ondervertegenwoordigd. Er moet blijvend aandacht zijn voor draagvlak samenwerking en innovatie door en voor deze vier sectoren (*quadruple/quintuple helix*). Kortom, de juiste betrokkenen moeten voor het juiste vraagstuk in de juiste coalitie samengebracht worden. Onderstaand schema geeft daarom een indicatie van wie deze betrokkenen kunnen zijn. Het is geen exhaustieve opsomming. (3) De rol van zowel betrokken actoren als actiehouders kan verschuiven en veranderen afhankelijk van de actie waarbij ze betrokken worden.

→ Bekijk het Raschi-Model voor het Kustvisie Actieplan 2024-2034 op pagina 24

Matrix Beslist Beleid

	Habitat en vogelrichtlijnen (natura 2000 & instandhoudingsdoelstellingen)	Marien Ruimtelijk Plan	Wet Marien Milieu	Koninklijke Besluiten zandwinning Belgisch Continentaal Plateau	Bijzondere Nood en interventieplan Overstroming en vanuit Zee (BNIP)	Noodplanning gemeentes en provincie	Decreet Integraal Waterbeleid	Gewestplan, verordeningen, structuur-plannen en ruimtelijke uitvoerings-plannen	Natuurdecreet VEN & IVON, vegetatie-besluit, natuur-beheerplannen	Havendecreet	Masterplan Kustveiligheid	Stroomgebied-beheerplannen 2022-2027	Aanpassingen aan afwaterings-constructie door DW	PRUP Strand en Dijk	Duin voor Dijk Pilots
#1 Opzetten Bestuursstructuur															
#2 Financieringstrategieën															
#3 Juridische omkadering															
#4 Continue visievorming voor kansrijkheid															
#5 Toekomstvisie havens															
#6 Uitwerken van een natuurontwikkelingsvisie															
#7 Uitwerken van een beheervisie															
#8 Optimale timing strandzones															
#9 Ontwerp en realisatie strandzones															
#10 Optimale timing commerciële havens															
#11 Optimale timing recreatieve havens															
#12 Ontwerp en realisatie commerciële havens															
#13 Ontwerp en realisatie recreatieve havens															
#14 Omgaan met archeologisch erfgoed															
#15 Omgaan met bouwkundig erfgoed															
#16 Monitoringsprogramma															
#17 Onderzoeksprogramma															
#18 Delen van kennis															
#19 Zandbeschikbaarheid en -behoefte															
#20 Omgaan met verzilting															
#21 Verzekeren van afwatering															
#22 Afstemming MPKV-Kustvisie															
#23 Restrisico beperken															
#24 Afwateringspunten naar zee															

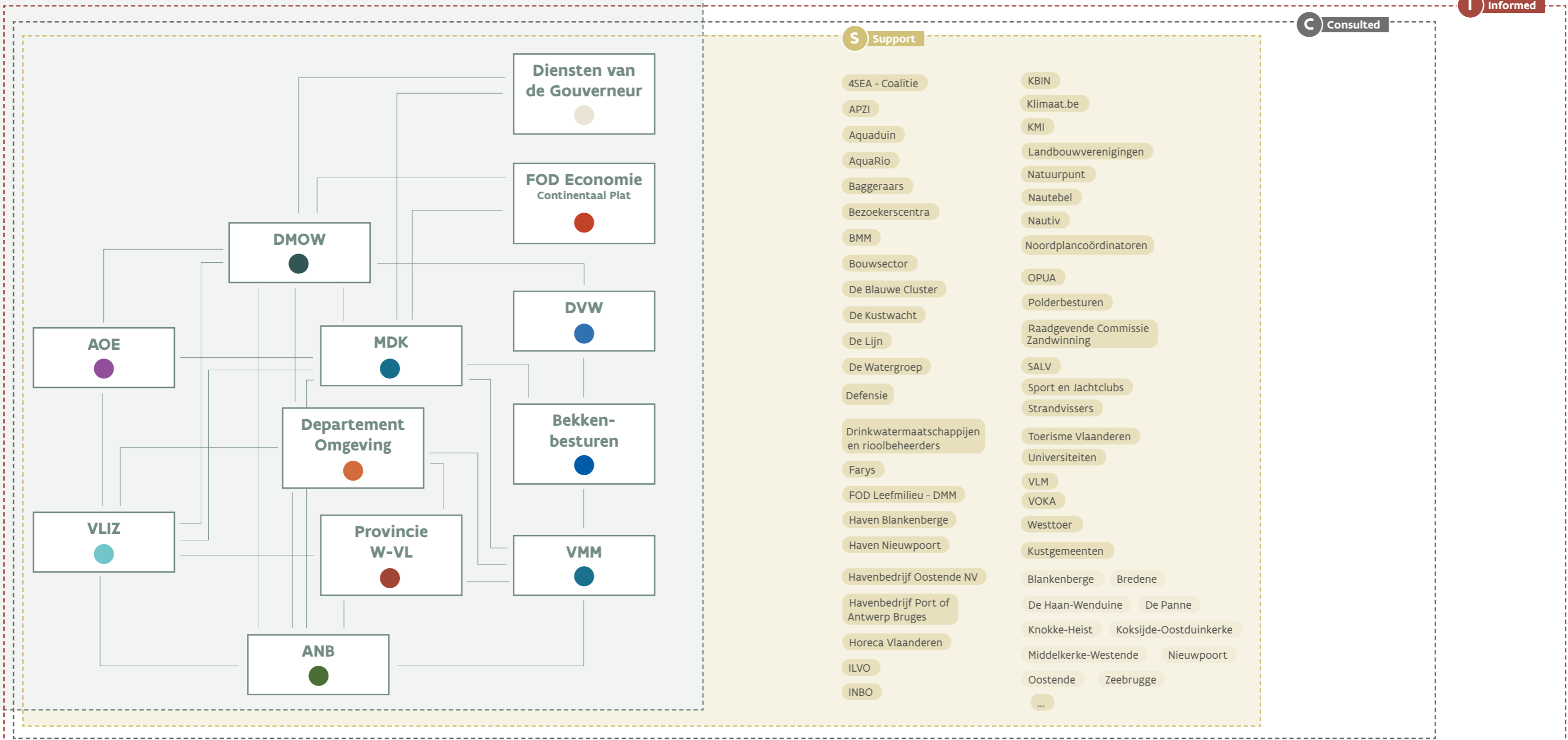

Rasci-Model voor het Kustvisie Actieplan 2024-2034

Kanttekening: Dit is een eerste, niet limitatieve, lijst van actiehouders en betrokken actoren binnen het actieplan.

Legende
Procesrol van de actoren

- R Responsible:** partijen die verantwoordelijk zijn voor het resultaat
- A Accountable** partijen die (indirect) eindverantwoordelijke zijn voor het resultaat en die ook goedkeuring geven aan het resultaat
- S Support** partijen die ondersteuning willen bieden aan het resultaat
- C Consulted** partijen die gehoord worden op weg naar het resultaat
- I Informed** partijen die geïnformeerd willen worden over (de weg naar) het resultaat

ACTIE #NUMMER – KORTE NAAM

titel van de actie

Doelstelling
...

Hoofdcategorie
Juridisch en bestuurlijk fundament

Subcategorieën
Visievorming
Terreinacties
Kennisopbouw en -deling
Afstemming

Actiehouder
● ...

Subacties
1. ...
2. ...
3. ...

Beslist beleid
• ...
• ...
• ...

Bestaande initiatieven
• ...
• ...
• ...

Te betrekken actoren
• ...
• ...
• ...

Achtergrondinformatie
...

5. De actiefiches

Leeswijzer: Wat bevat een actiefiche

De actiefiches bevatten heel wat informatie op een zeer compacte manier. Hier overlopen we kort welke informatie u waar terugvindt.

- > Een **nummer** en een **korte naam** om op een makkelijke en vlotte manier naar acties en subacties te verwijzen.
- > Een **titel** die de actie adequaat omschrijft.
- > Een **doelstelling** die het vooropgestelde doel van de actie verwoordt.
- > Een **hoofdcategorie** die vertelt waar de actie in de overkoepelende structuur past.
- > **Subcategorieën** die tonen welke andere bewegingen de subacties binnen één actie maken.
- > Een **actiehouder** die verantwoordelijk is voor de opvolging, het aanjagen en het tijdig realiseren van de (sub)actie(s).
- > **Subacties** die op vandaag maximaal richting geven aan wat ons allemaal te doen staat om een kansrijke kustbescherming te realiseren.
- > **Achtergrondinformatie** die waar noodzakelijk iets zegt over het gelopen proces binnen Kustvisie, parallel lopende processen extern aan Kustvisie, of een bestaande werking van actiehouders waarop een actie zich ent.

JURIDISCH EN BESTUURLIJK FUNDAMENT

#1 Opzetten bestuursstructuur

#2 Financieringstrategieën

#3 Juridische omkadering

ACTIE #1 – Opzetten bestuursstructuur

Opzetten van een langetermijnbestuursstructuur om het DNA van kansrijke kustbescherming te bewaken en te realiseren.

Doelstelling

Kansrijkheid garanderen in de realisatie van Kustvisie. Een kader bieden voor het sturen, opvolgen, aanjagen en financieren van kansrijke kustbescherming.

Het zoeken en bewaken van evenwicht tussen de diverse belangen: het afstemmen met alle betrokken diensten op diverse bestuursniveaus, het informeren en aftoetsen bij een breed veld van belanghebbenden, het informeren van het brede publiek,...

Hoofdcategorie

Ⓜ Juridisch en bestuurlijk fundament

Subcategorieën

Ⓜ Visievorming

Ⓜ Terreinacties

Ⓜ Kennisopbouw en -deling

Ⓜ Afstemming

Actiehouder

● Departement Mobiliteit en Openbare Werken (DMOW)

Subacties

1. Het uitwerken van een daadkrachtige bestuursstructuur in nauw overleg met de leden van de beleidscommissie Kustvisie met helderheid over rollen en verantwoordelijkheden, mandaat, overlegstructuur, rapporteringslijnen, financiering, ...

Uitdagingen die daarbij meegenomen worden zijn:

- Zoeken naar evenwicht tussen verschillende niveaus: internationale, Vlaamse, federale, provinciale, lokale ...
- Zoeken naar de juiste formule voor mogelijkheid tot sturing versus het respecteren van (huidig) eigenaarschap binnen de beleidsdomeinen.
- De multidisciplinariteit van het project.
- Nood aan politieke en ambtelijke betrokkenheid.
- Nood aan continuïteit voor een langlopend project dat legislatuuroverschrijdend is.
- Daadkracht zowel op strategisch als uitvoerend niveau.
- Behoeft aan een ruim erkende drieledige regisseursrol gericht op visie, op zakelijk beheer en op draagvlak.
- Het ontwikkelen van een strategie om draagvlak te creëren bij de verschillende doelgroepen voor het gewenste toekomstbeeld door uitgekende participatie en wervende communicatie.
- Het opzetten van samenwerking tussen bevoegde instanties voor mariene en terrestrische natuur.
- Het afstemmen met het Noordzeebeleid en het opmaken van een kader voor het federale deel van het kansrijke kustbeschermingslint.

Beslist beleid

- Alle aankopingspunten uit het beslist beleid van het Kustvisie Actieplan 2025-2034

Bestaande initiatieven

- Alle aankopingspunten uit de bestaande initiatieven van het Kustvisie Actieplan 2025-2034

Te betrekken actoren

- Alle te betrekken actoren die betrokken zijn bij het Kustvisie Actieplan 2025-2034

Achtergrondinformatie

Een kortetermijn-bestuursstructuur werd reeds vastgelegd in het Strategisch Beleidsplan Kustvisie.

Het uitwerken en implementeren van financieringsstrategieën voor de uitrol van kansrijke kustbeschermingsmaatregelen.

Doelstelling

Tijdig voldoende middelen beschikbaar maken voor het uitwerken en implementeren van kansrijke kustbescherming

Hoofdcategorie

Juridisch en bestuurlijk fundament

Subcategorieën

- Terreinacties
- Kennisopbouw en -deling
- Afstemming

Actiehouder

Departement Mobiliteit en Openbare Werken (DMOW)

Subacties

1. Het onderzoeken van mogelijke financieringsstrategieën voor kansrijke kustbescherming.
2. Het uitwerken van een financieringsmodel voor Kustvisie op basis van de gekozen strategieën.
3. Het herbekijken van de verdeling van kosten zowel in de havens als in de strandzones.
4. Gekozen financieringsstrategieën juridisch en legislatuur overschrijdend verankeren.

Beslist beleid

- Havendecreet
- Masterplan Kustveiligheid
- Aanpassingen aan afwateringsconstructie door De Vlaamse Waterweg

Bestaande initiatieven

- Advies Weerbaar Waterland
- Europese fondsenwerkingen (Interreg, ...)

Te betrekken actoren

- Alle betrokkenen in de bestuursstructuur
- Provincie West-Vlaanderen
- Kustgemeenten
- Port of Antwerp Bruges
- Haven van Oostende NV
- Jachthaven Nieuwpoort
- Jachthaven Blankenberge
- Toeristisch-economische en horecasector

Achtergrondinformatie

Parallel aan het Strategisch Beleidsplan Kustvisie wordt gezocht naar een geëigende juridische procedure. Er wordt op zoek gegaan naar een basis voor verdere juridische verankering, bestuur, het evalueren en iteratief herwerken van het actieplan en de financieringsstrategieën die noodzakelijk zijn voor het realiseren van kansrijke kustbescherming.

Het juridisch omkaderen van het strategisch beleidsplan Kustvisie.

Doelstelling

Een juridische basis creëren waarmee we Kustvisie op een effectieve en efficiënte manier tijdig kunnen realiseren.

Hoofdcategorie

Juridisch en bestuurlijk fundament

Subcategorieën

- Terreinacties
- Afstemming

Actiehouders

- Departement Mobiliteit en Openbare Werken (DMOW)
- Departement Omgeving

Subacties

1. Het actualiseren van bestaande adviesverlening door het Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK) aan het strategisch beleidsplan Kustvisie.
2. Het juridisch vertalen van de huidige veiligheidslijn naar een kansrijk kustbeschermingslint.
3. Het zoeken naar een geëigende procedure én instrumentenmix voor het kansrijke kustbeschermingslint om de randvoorwaarden uit het strategisch beleidsplan Kustvisie te vertalen in stedenbouwkundige voorschriften.
4. Het opmaken of aanpassen van ruimtelijke uitvoeringsplannen langs de kust.
5. Het afstemmen met het Noordzeebeleid en het opmaken van een kader voor het federaal deel van het kansrijke kustbeschermingslint.

Beslist beleid

- Habitat en vogelrichtlijnen (natura 2000 & instandhoudingsdoelstellingen)
- Marien Ruimtelijk Plan
- Wet Marien Milieu
- Koninklijke besluiten zandwinning Belgisch Continentaal Plateau
- Gewestplan, verordeningen, structuurplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen.
- Natuurdecreet, VEN & IVON, vegetatiebesluit, natuurbeheerplannen
- Gewestplan, verordeningen, structuurplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen
- PRUP Strand en Dijk

Bestaande initiatieven

- Studie aanpassing eerstelijnsbebouwing kust
- Habitatpotentiekaart ANB

Te betrekken actoren

- Operationeel Directoraat Natuur (Dienst Marien Milieu)
- Vlaamse Milieu Maatschappij (VMM)
- Agentschap onroerend erfgoed (AOE)
- Agentschap Natuur en Bos (ANB)
- Provincie West-Vlaanderen (dienst vergunningen)
- Kustgemeenten

Achtergrondinformatie

Vandaag is MDK verantwoordelijk voor adviesverlening over projecten die zich op de zeegeving bevinden of er mogelijk impact op hebben. Hun advies is op vandaag niet juridisch bindend en werd als volgt vastgelegd:

§11. De afdeling Kust van het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust verleent advies over aanvragen voor gebieden die zeewaarts van de veiligheidslijn of die in de landwaartse zone die paalt aan die veiligheidslijn liggen.

VISIEVORMING

#4 Continue visievorming voor kansrijkheid

#5 Toekomstvisie havens

#6 Uitwerken van een natuurontwikkelingsvisie

#7 Uitwerken van een beheervisie

ACTIE #4 – Continue visievorming voor kansrijkheid

Continue visievorming voor de uitbouw van een kansrijk kustbeschermingslint.

Doelstelling

Het in tijd en ruimte (lokaal) differentiëren van aanpassingen aan het kansrijke kustbeschermingslint.

Het bepalen van het bijhorend gebruik van de strandzones in relatie tot de visie en doelstellingen voor natuurontwikkeling en recreatief-economisch medegebruik met aandacht voor aansluiting op het openbaar domein.

Het bepalen van de inrichtingsprincipes en juridische verankering van dit ruimtegebruik vandaag en in de toekomst.

Subacties

Vanuit de actiehouders wordt naar de randvoorwaarden voor het realiseren van een kansrijk kustbeschermingslint gezocht. Deze opdracht wordt gedeeld tussen het Agentschap Natuur en Bos, Maritieme Dienstverlening Kust, de Provincie West-Vlaanderen, het Departement Mobiliteit en Openbare Werken en het Departement Omgeving.

1. Het in kaart brengen van het wettelijk, planologisch en operationeel kader voor het ruimtegebruik om de minimale randvoorwaarden voor het uitbouwen van kansrijke kustbescherming te definiëren.
2. Het differentiëren en formuleren van doelstellingen voor de plaatsgebonden ontwikkeling van een kansrijk kustbeschermingslint.
Volgende beleidsvisies zijn noodzakelijk:
 - Het uitwerken van een natuurontwikkelingsvisie voor de kust (actie 6).
 - Een visie voor ruimtelijke kwaliteit door ontwerp onderzoek.
 - Een visie op recreatie, toerisme en horeca in het licht van een veranderende kustbeleving en een veranderend kustlandschap.
3. Een kader scheppen waarmee op iteratieve wijze de noodzakelijke randvoorwaarden voor de kansrijke ontwikkeling van kustbeschermingsmaatregelen gedefinieerd worden, en het actueel houden.
4. De gemaakte keuzes, randvoorwaarden en kansrijke afbakening van het kustbeschermingslint worden juridische omkaderd. Waar nodig wordt het kansrijke kustbeschermingslint landwaarts gekneed om koppelkansen te maximaliseren.

Achtergrondinformatie

Binnen het co-creatie onderzoekstraject kustvisie hebben we een eerste kustbeschermingslint afgebakend. Op basis van de op te maken beleidsvisies, onderzoeken wij de mogelijkheid om het lint landwaarts te verbreden om de koppelkansen maximaal te integreren.

Hoofdcategorie

Visievorming

Subcategorieën

- Juridisch en bestuurlijk fundament
- Terreinacties
- Kennisopbouw en -deling
- Afstemming

Actiehouders

- Provincie West-Vlaanderen
- Departement Omgeving
- Agentschap Natuur en Bos (ANB)
- Agentschap Maritieme Dienstverlening Kust (MDK)
- Departement Mobiliteit en Openbare Werken (DMOW)

Beslist beleid

- Habitat en vogelrichtlijnen (natura 2000 & instandhoudingsdoelstellingen)
- Mariën Ruimtelijk plan
- Gewestplan, verordeningen, structuurplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen
- Natuurdecreet, VEN & IVON, vegetatiebesluit, natuurbeheerplannen
- PRUP Strand en Dijk
- Duin voor dijk pilots (Westende, Raversijde, Spinoladijk, Rubensplein)

Bestaande initiatieven

- Interreg. projecten (Vedette, SARCC, ...)
- Onderzoeksproject Testerep
- ROP Westkust
- Habitatpotentiekartaar 2023
- Masterplan Vlaamse Westkust – Dunes de Flandre

Te betrekken actoren

- Operationeel Directoraat Natuur (Dienst Mariën Milieu)
- Agentschap onroerend erfgoed (AOE)
- Vlaamse Land Maatschappij (VLM)
- Vlaamse Milieu Maatschappij (VMM)
- Toerisme Vlaanderen
- Onderzoeksinstellingen (KBIN, ILVO, VLIZ, INBO).
- Westtoer
- Kustgemeenten
- Port of Antwerp Bruges
- Haven van Oostende NV
- Jachthaven Nieuwpoort
- Jachthaven Blankenberge
- 4 Sea
- Natuurpunt
- Kustwerkgroep
- West-Vlaamse milieufederatie
- Horeca Vlaanderen
- Sport en jachtclubs
- Strandvissers

Het ontwikkelen van een strategische en kansrijke toekomstvisie voor de havens.

Doelstelling

Kansrijke kustbeschermingsmaatregelen maximaal enten op verwachte en gewenste toekomstige commerciële en recreatieve activiteiten.

Maximaal duidelijkheid verschaffen over de relatie tussen de commerciële- en recreatieve ontwikkeling van havengebied en de uitrol van kustbeschermingsmaatregelen om de concurrentiepositie en aantrekkelijkheid van onze havens maximaal te vrijwaren.

Hoofdcategorie

🗺️ Visievorming

Subcategorieën

- 📄 Juridisch en bestuurlijk fundament
- 👤 Terreinacties
- 🌿 Kennisopbouw en -deling
- 🗣️ Afstemming

Actiehouders

- Departement Mobiliteit en Openbare Werken (DMOW)
- Agentschap Maritieme Dienstverlening Kust (MDK)

Subacties

1. Het identificeren en projecteren van de maximaal te vrijwaren en/of ontwikkelen activiteiten in Zeebrugge en Oostende op het breder continentaal en globaal economische systeem, vandaag en in de toekomst. .
2. Het identificeren en projecteren van de maximaal te vrijwaren en/of ontwikkelen activiteiten in de recreatieve havens, vandaag en in de toekomst.
3. Het zoeken naar consensus tussen de verschillende toekomstperspectieven (havenuitbreidingen, stedelijke leefbaarheid, ecologische impact, toeristisch-recreatieve ontwikkeling, ...) in relatie tot kansrijke kustbescherming. Onderdeel van de studies is een diepgaandere vergelijking tussen de alternatieven waarbij oa per haven de impact van de alternatieven op de positionering en aantrekkelijkheid van de badstad worden onderzocht en meer algemeen impacten breder bestudeerd worden in vergelijking met het doorlopen geïntegreerd onderzoek
 - ! 3a. Het zoeken naar consensus voor de haven van Oostende (2030).
 - ! 3b. Het zoeken naar consensus voor de haven van Blankenberge (2030).
 - 3c. Het zoeken naar consensus voor de haven van Zeebrugge (2040).
 - 3d. Het zoeken naar consensus voor de haven van Nieuwpoort (2040).
4. Het bepalen van randvoorwaarden en het maken van keuzes voor kustverdedigingsmaatregelen voor de haven van Oostende.
5. Het bepalen van randvoorwaarden en het maken van keuzes voor kustverdedigingsmaatregelen voor de haven van Blankenberge.

Beslist beleid

- Habitat en vogelrichtlijnen (natura 2000 & instandhoudingsdoelstellingen)
- Marien Ruimtelijk Plan
- Gewestplan, verordeningen, structuurplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen
- Natuurdecreet, VEN & IVON, vegetatiebesluit, natuurbeheerplannen

Bestaande initiatieven

Te betrekken actoren

- Defensie
- Departement Omgeving
- Stad Oostende
- Stad Brugge
- gemeente Nieuwpoort
- gemeente Blankenberge
- Port of Antwerp Bruges
- Haven van Oostende NV
- Jachthaven Nieuwpoort
- Jachthaven Blankenberge
- Bedrijvenkoepels (VOKA, APZI, OPUA, Nautiv, Nautebel)

Achtergrondinformatie

Om deze actie uit te voeren is er nood aan een vernieuwde havenstrategie en visie. Een denkoefening over de doorstart van de Havenstrategie werd opgestart. De havenstrategie is gericht op het aanvullen van de individuele strategieën van de havens en stuurt op drie doelstellingen: versterking van de concurrentiekracht, duurzame groei en ontwikkeling en verhoging van de toegevoegde waarde. In dat kader zijn gesprekken lopende of gepland met de betrokken overheden en havens.

Het uitwerken van een natuurontwikkelingsvisie voor de kust.

Doelstelling

Het maximaal vrijwaren, versterken, uitbreiden en verbinden van natuurlijke habitattypes van zee, strand, slik, schor en duin-polderovergangen en hun soorten.

Het faciliteren van synergieën tussen kustverdediging, duurzaam waterbeheer en natuurontwikkeling om te komen tot een robuust en veerkrachtig kustecosysteem.

Hoofdcategorie

🗺️ Visievorming

Subcategorieën

- 🌿 Kennisopbouw en -deling
- 🗣️ Afstemming

Actiehouders

- Agentschap Natuur en Bos (ANB)

Subacties

1. Het opzetten van een samenwerking tussen bevoegde instanties voor mariene en terrestrische natuur.
2. Het opmaken van een integrale habitatpotentiekaart die zowel het mariene als terrestrische ecosysteem meeneemt.
3. Het situeren van te behouden en te herstellen natuurlijke en landschapsecologische processen, het herstellen van ecologische kustconnectiviteit ("horizontaal en vertikaal") en desgevallend in relatie tot kansrijke kustbeschermingsmaatregelen.
4. Het onderzoeken van de draagkracht qua betreding en recreatief gebruik van (bestaande of groeiende) zeeerende duinen en desgevallend andere nature based solutions in relatie tot hun ecologisch potentieel.
5. Het aftoetsen van de habitatpotentiekaart en situeringskaart van te behouden en te herstellen natuurlijke processen aan technische, juridische en maatschappelijke haalbaarheid, inclusief afstemming aan de ontwikkeling van een kansrijk kustbeschermingslint (actie 4).
6. Het in ruimte, tijd en type differentiëren van gewenste natuurontwikkelingen.
7. De gewenste ontwikkelingen aftoetsen aan het verdere hinterland en natuurontwikkeling in de bredere grenszones bij buurlanden.
8. Het afstemmen van het juridisch en planologisch kader aan de natuurontwikkelingsvisie.
9. Een uitvoeringsplan creëren voor natuur- en landschapsonwikkeling over een periode van 10 tot 15 jaar.

Beslist beleid

- Habitat en vogelrichtlijnen (natura 2000 & instandhoudingsdoelstellingen)
- Marien Ruimtelijk plan
- Wet Marien Milieu
- Gewestplan, verordeningen, structuurplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen
- Natuurdecreet, VEN & IVON, vegetatiebesluit, natuurbeheerplannen
- PRUP Strand en Dijk
- Duin voor dijk pilots (Westende, Raversijde, Spinoladijk, Rubensplein)

Bestaande initiatieven

- Interreg. projecten (Vedette, SARCC, ...).
- Onderzoeksproject Testerep
- ROP Westkust
- Habitatpotentiekaart 2023
- Masterplan Vlaamse Westkust – Dunes de Flandre

Te betrekken actoren

- Operationeel Directoraat Natuur (Dienst Marien Milieu)
- Departement Mobiliteit en Openbare Werken (DMOW)
- Departement Omgeving
- Waterbouwkundig Laboratorium
- Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK)
- Agentschap onroerend erfgoed
- Onderzoeksinstituten (KBIN, ILVO, VLIZ, INBO)
- Kustgemeenten
- 4 Sea
- Natuurpunt
- Kustwerkgroep
- West-Vlaamse miliefederatie
- Externe expertise (Ugent, studie bureaus, ...)
- Westtoer

Het uitwerken van een beheervisie en afsprakenkader voor het kansrijke kustbeschermingslint.

Doelstelling

Het vertalen van de continue visievorming voor kansrijkheid (actiefiche #4) naar een geïntegreerde beheervisie met aandacht voor het onderhoud van de kansrijke kustbeschermingsmaatregelen, natuurdoelstellingen, recreatief-economisch medegebruik en leefbaarheid.

Het uitwerken van een afsprakenkader en regelgeving voor de implementatie van de geïntegreerde beheervisie.

Hoofdcategorie

Visievorming

Subcategorieën

Juridisch en bestuurlijk fundament

Terreinacties

Kennisopbouw en -deling

Actiehouders

Agentschap Natuur en Bos (ANB)

Agentschap Maritieme Dienstverlening Kust (MDK)

Subacties

1. Het in kaart brengen van de bestaande afspraken en regelgeving voor beheer in de strandzones.
2. Het onderzoeken van randvoorwaarden voor beheer en onderhoudsbeperkende maatregelen in functie van het behoud van bestaande en toekomstige kansrijke kustbeschermingsmaatregelen.
3. Het opstellen van een geïntegreerde beheervisie voor de strandzones vanuit de continue visievorming voor kansrijkheid (actiefiche 4).
4. Het uitwerken en juridisch omkaderen van een afsprakenkader en regelgeving die de geïntegreerde beheervisie implementeert voor de verschillende betrokken partijen en handhavingskaders aanrijkt (bv. richtlijnen voor strandnivellering, strandreiniging of (tijdelijke) beperking op betreding om de spontane aangroei van duinen mogelijk te maken en de stabiliteit van duin-voor-dijk te waarborgen).

Beslist beleid

- Habitat en vogelrichtlijnen (natura 2000 & instandhoudingsdoelstellingen)
- Marien Ruimtelijk Plan
- Gewestplan, verordeningen, structuurplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen
- Natuurdecreet, VEN & IVON, vegetatiebesluit, natuurbeheerplannen
- PRUP Strand en Dijk
- Duin voor dijk pilots (Westende, Raversijde, Spinoladijk, Rubensplein)

Bestaande initiatieven

- Planologisch Onderzoek Kustvisie
- Bestaande natuurbeheerplannen voor duingebieden
- Kustfundament in Nederland
- Afsprakenkader Duin voor dijk Westende
- Proper Strandlopers
- Masterplan Vlaamse Westkust – Dunes de Flandre

Te betrekken actoren

- Agentschap Wegen en Verkeer (AWV)
- Departement Omgeving
- Provincie West-Vlaanderen
- Kustgemeenten
- Agentschap onroerend erfgoed (AOE)
- De Lijn
- Port of Antwerp Bruges
- Haven van Oostende NV
- Jachthaven Nieuwpoort
- Jachthaven Blankenberge
- 4 Sea
- Natuurpunt Kustwerkgroep
- West-Vlaamse milieufederatie

Achtergrondinformatie

Vandaag bestaan er al heel wat richtlijnen en handhavingskaders die het beheer van stranden en duinen vorm geven. Deze worden niet altijd gerespecteerd en bepaalde onderhoudsmaatregelen ten behoeve van recreatief gebruik verhinderen de spontane ontwikkeling van duinen.

TERREINACTIES

#8 Optimale timing strandzones

#9 Ontwerp en realisatie strandzones

#10 Optimale timing commerciële havens

#11 Optimale timing recreatieve havens

#12 Ontwerp en realisatie commerciële havens

#13 Ontwerp en realisatie recreatieve havens

#14 Omgaan met archeologisch erfgoed

#15 Omgaan met bouwkundig erfgoed

ACTIE #8 – Optimale timing strandzones

Het bepalen van de optimale timing van aanpassingen aan de zeewering voor de strandzones.

Doelstelling

Het uitbouwen van de kustbrede zeewering op een duurzame, efficiënte en effectieve manier vanuit inzicht in het morfologisch kuststelsel.

Nieuwe investeringen en koppelkansen maximaal entten op Kustvisie en ze zo toekomstbestendig maken in het licht van klimaatverandering en zeespiegelstijging.

Hoofdcategorie

Terreinacties

Subcategorieën

Visievorming

Kennisopbouw en -deling

Actiehouders

Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK)

Subacties

1. Het opmaken van een kustbrede inventaris van de huidige zeewering inzake staat, veiligheid, ..., en eindelevenscyclus.
2. Het bepalen van kantelpunten, kritieke momenten en toekomstige ingrepen voor de huidige zeewering, infrastructuur en de impact op aanwezige activiteiten.
3. Het opmaken van een oprekbaarheidsanalyse van de (bouwtechnische) aanpasbaarheid van de huidige zeewering.
4. Detaillering van het gekozen alternatief in het licht van de locatiespecifieke kansrijke kustbeschermingsmaatregelen.
5. Het uitwerken van een faseringplan voor de aanleg en het onderhoud van de kustbrede zeewering vanuit de inzichten in de morfologie van het kuststelsel.
6. Het continu bijwerken van het faseringsplan en het integreren van nieuwe investeringen en koppelkansen.
7. Het onderzoeken en plannen van compensatie conform de Europese habitat- en vogelrichtlijnen.

Beslist beleid

- Habitat en vogelrichtlijnen (Natura 2000 & instandhoudingsdoelstellingen)
- Marien Ruimtelijk plan
- Wet Marien Milieu
- Gewestplan, verordeningen, structuurplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen
- Natuurdecreet, VEN & IVON, vegetatiebesluit, natuurbeheerplannen
- Masterplan Kustveiligheid
- PRUP Strand en Dijk
- Duin voor dijk pilots (Westende, Raversijde, Spinoladijk, Rubensplein)

Bestaande initiatieven

- Stappenplan Kustvisie
- Masterplan Vlaamse Westkust – Dunes de Flandre

Te betrekken actoren

- Departement Mobiliteit en Openbare Werken (DMOW)
- Agentschap Natuur en Bos (ANB)
- Provincie West-Vlaanderen
- Kustgemeenten

Het ontwerpen en realiseren van de zeewering voor de strandzones.

Doelstelling

Het tijdig bereiken van het gewenste beschermingsniveau met een continue aandacht voor kansrijkheid en integraliteit.

Hoofdcategorie

 Terreinacties

Actiehouders

 Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK)

Subacties

1. Het opstellen van een projectprogramma op basis van het faseringsplan, budgetten in de tijd en de aanwezige stakeholders.
2. Het opzetten van kansrijke kustbeschermingsprojecten volgens het projectprogramma.

Aandachtspunten:

- Bewaken van onderlinge afstemming tussen projecten binnen het bredere kansrijke kustbeschermingslint.
 - Het toetsen van projecten aan Kustvisie en bijkomende visievorming
 - Een continue aandacht voor koppelkansen.
 - Het continu evalueren van het projectprogramma vanuit voortschrijdend inzicht.
 - Het onderzoeken en plannen van compensatie conform de Europese habitat- en vogelrichtlijnen.
3. Het onderzoeken en plannen van compensatie conform de Europese habitat- en vogelrichtlijnen.

Beslist beleid

- Habitat en vogelrichtlijnen (natura 2000 & instandhoudingsdoelstellingen)
- Marien ruimtelijk plan
- Wet Marien Milieu,
- KB's zandwinning BCP
- Gewestplan, verordeningen, structuurplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen
- Natuurdecreet, VEN & IVON, vegetatiebesluit, natuurbeheerplannen
- Masterplan Kustveiligheid
- PRUP Strand en Dijk
- Duin voor dijk pilots (Westende, Raversijde, Spinoladijk, Rubensplein)

Bestaande initiatieven

Te betrekken actoren

- Departement Mobiliteit en Openbare Werken (DMOW)
- Departement Omgeving
- Agentschap Natuur en Bos
- Onderzoeksinstituten (KBIN, ILVO, VLIZ, INBO)
- Kustgemeenten

Het bepalen van de optimale timing en beschermingsniveau van aanpassingen in de commerciële havens.

Doelstelling

De continuïteit van activiteiten in de commerciële havens maximaliseren, vandaag en in het licht van klimaatverandering en zeespiegelstijging.

Nieuwe investeringen en koppelkansen maximaal entten op Kustvisie en ze zo toekomstbestendig maken in het licht van klimaatverandering en zeespiegelstijging.

Hoofdcategorie

Terreinacties

Subcategorieën

Visievorming

Kennisopbouw en -deling

Actiehouders

Departement Mobiliteit en Openbare Werken (DMOW)

Subacties

- Het opmaken van inventarissen per haven die de aanwezige haveninfrastructuur (bouwwerken en kunstwerken) en activiteiten vaststellen.
- Het opmaken van een eindelevenscyclusanalyse en analyse van de bouwtechnische aanpasbaarheid voor de aanwezige infrastructuur.
- Het onderzoeken en bepalen van het optimale beschermingsniveau voor de aanwezige infrastructuur en activiteiten.
- Het bepalen van kantelpunten, kritieke momenten en nodige ingrepen voor de aanwezige haveninfrastructuur en de impact op aanwezige activiteiten.
- Het uitwerken van een faseringsplan voor geplande ingrepen met als doel de continuïteit van aanwezige activiteiten maximaliseren.
- Het continu bijwerken van het faseringsplan en het integreren van nieuwe haveninvesteringen en koppelkansen.
- Het continu onderzoeken van mogelijke milderende maatregelen om de impact op havenactiviteiten te ontlasten.
- Het onderzoeken en plannen van compensatie conform de Europese habitat- en vogelrichtlijnen.

Beslist beleid

- Habitat en vogelrichtlijnen (natura 2000 & instandhoudingsdoelstellingen)
- Marien Ruimtelijk Plan
- Wet Marien Milieu
- KB's zandwinning BCP
- Gewestplan, verordeningen, structuurplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen
- Natuurdecreet, VEN & IVON, vegetatiebesluit, natuurbeheerplannen
- Havendecreet
- Masterplan Kustveiligheid
- Aanpassingen aan afwateringsconstructie door De Vlaamse Waterweg

Bestaande initiatieven

- Havenstrategie

Te betrekken actoren

- Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK)
- Port of Antwerp Bruges
- Haven van Oostende NV
- Jachthaven Nieuwpoort
- Jachthaven Blankenberge
- Havengebruikers
- Kustgemeenten
- Bedrijvenkoepels (VOKA, APZI, OPUA, Nautiv, Nautebel)

Het bepalen van de optimale timing en beschermingsniveau van aanpassingen in de recreatieve havens.

Doelstelling

De continuïteit van activiteiten in de recreatieve havens maximaliseren, vandaag en in het licht van klimaatverandering en zeespiegelstijging.

Nieuwe investeringen en koppelkansen maximaal entten op Kustvisie en ze zo toekomstbestendig maken in het licht van klimaatverandering en zeespiegelstijging.

Hoofdcategorie

Terreinacties

Subcategorieën

Visievorming

Kennisopbouw en -deling

Actiehouders

Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK)

Subacties

- Het opmaken van inventarissen per haven die de aanwezige haveninfrastructuur (bouwwerken en kunstwerken) en activiteiten vaststellen.
- Het opmaken van een eindelevenscyclusanalyse en analyse van de bouwtechnische aanpasbaarheid voor de aanwezige infrastructuur.
- Het onderzoeken en bepalen van het optimale beschermingsniveau voor de aanwezige infrastructuur en activiteiten.
- Het bepalen van kantelpunten, kritieke momenten en nodige ingrepen voor de aanwezige haveninfrastructuur en de impact op aanwezige activiteiten.
- Het uitwerken van een faseringsplan voor geplande ingrepen met als doel de continuïteit van aanwezige activiteiten maximaliseren.
- Het continu bijwerken van het faseringsplan en het integreren van nieuwe haveninvesteringen en koppelkansen.
- Het continu onderzoeken van mogelijke milderende maatregelen om de impact op havenactiviteiten te ontlasten.
- Het onderzoeken en plannen van compensatie conform de Europese habitat- en vogelrichtlijnen.

Beslist beleid

- Habitat en vogelrichtlijnen (natura 2000 & instandhoudingsdoelstellingen)
- Marien Ruimtelijk Plan
- Wet Marien Milieu
- KB's zandwinning BCP
- Gewestplan, verordeningen, structuurplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen
- Natuurdecreet, VEN & IVON, vegetatiebesluit, natuurbeheerplannen
- Havendecreet
- Masterplan Kustveiligheid
- Aanpassingen aan afwateringsconstructie door De Vlaamse Waterweg

Bestaande initiatieven

- Havenstrategie

Te betrekken actoren

- Departement Mobiliteit en Openbare Werken
- Port of Antwerp Bruges
- Haven van Oostende NV
- Jachthaven Nieuwpoort
- Jachthaven Blankenberge
- Havengebruikers
- Gemeenten
- Bedrijvenkoepels (VOKA, APZI, OPUA, Nautiv, Nautebel)

Achtergrondinformatie

De vier Vlaamse kustjachthavens van Nieuwpoort, Oostende, Blankenberge en Zeebrugge dragen bij tot de aantrekkingskracht van onze kust in al haar facetten. Ze zijn de uitvalsbasis voor zowel zeilscholen, sportzeilers, pleziervaart als toervaart. Ook zeehengelaars, zeescouts, wandelaars en fietsers hebben er een plek. In het licht van de klimaatverandering en zeespiegelstijging is het nodig om te blijven inzetten op basisinfrastructuren in de kustjachthavens zoals steigers, scheepshellingen en staketsels en de nodige voorzieningen voor hun degelijk gebruik en comfortabele uitbating.

Het ontwerpen en realiseren van kansrijke kustbeschermingsmaatregelen in de commerciële havens.

Doelstelling

Het tijdig bereiken van het gewenste beschermingsniveau met een continue aandacht voor kansrijkheid en integraliteit in de commerciële havens.

Hoofdcategorie

Terreinacties

Actiehouders

Departement Mobiliteit en Openbare Werken (DMOW)

Subacties

- Het opstellen van een projectprogramma op basis van het faseringsplan, de toekomstvisies voor de havens, budgetten in de tijd en de aanwezige stakeholders.
- Het opzetten van kansrijke kustbeschermingsprojecten volgens het projectprogramma.

Aandachtspunten:

- Bewaken van onderlinge afstemming tussen projecten binnen het bredere kansrijke kustbeschermingslint en de eigen commerciële haven.
- Het toetsen van projecten aan Kustvisie en bijkomende visievorming
- Een continue aandacht voor koppelkansen.
- Het continu evalueren van het projectprogramma vanuit voortschrijdend inzicht.

Beslist beleid

- Habitat en vogelrichtlijnen (natura 2000 & instandhoudingsdoelstellingen)
- Marien Ruimtelijk Plan
- Wet Marien Milieu
- KB's zandwinning BCP
- Gewestplan, verordeningen, structuurplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen
- Natuurdecreet, VEN & IVON, vegetatiebesluit, natuurbeheerplannen
- Havendecreet
- Masterplan Kustveiligheid
- Aanpassingen aan afwateringsconstructie door De Vlaamse Waterweg.

Bestaande initiatieven

Te betrekken actoren

- Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK)
- Te betrekken actoren zijn afhankelijk van project tot project.

Het ontwerpen en realiseren van kansrijke kustbeschermingsmaatregelen in de recreatieve havens.

Doelstelling

Het tijdig bereiken van het gewenste beschermingsniveau met een continue aandacht voor kansrijkheid en integraliteit in de recreatieve havens.

Hoofdcategorie

Terreinacties

Actiehouders

Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK)

Subacties

- Het opstellen van een projectprogramma op basis van het faseringsplan, de toekomstvisies voor de havens, budgetten in de tijd en de aanwezige stakeholders.
- Het opzetten van kansrijke kustbeschermingsprojecten volgens het projectprogramma.

Aandachtspunten:

- Bewaken van onderlinge afstemming tussen projecten binnen het bredere kansrijke kustbeschermingslint en de eigen recreatieve haven.
- Het toetsen van projecten aan Kustvisie en bijkomende visievorming.
- Een continue aandacht voor koppelkansen.
- Het continu evalueren van het projectprogramma vanuit voortschrijdend inzicht.
- Het onderzoeken en plannen van compensatie conform de Europese habitat- en vogelrichtlijnen.
- Het onderzoeken en plannen van compensatie conform de Europese habitat- en vogelrichtlijnen.

Beslist beleid

- Habitat en vogelrichtlijnen (natura 2000 & instandhoudingsdoelstellingen)
- Marien Ruimtelijk Plan
- Wet Marien Milieu
- KB's zandwinning BCP
- Gewestplan, verordeningen, structuurplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen
- Natuurdecreet, VEN & IVON, vegetatiebesluit, natuurbeheerplannen
- Havendecreet
- Masterplan Kustveiligheid
- Aanpassingen aan afwateringsconstructie door De Vlaamse Waterweg.

Bestaande initiatieven

Te betrekken actoren

- Departement Mobiliteit en Openbare Werken (DMOW)
- Te betrekken actoren zijn afhankelijk van project tot project.

Omgaan met (ongekende) archeologische erfgoedwaarden binnen het kansrijke kustbeschermingslint.

Doelstelling

Het maximaal in kaart brengen, beschermen en vrijwaren van (ongekende) archeologische erfgoedwaarden binnen het kansrijke kustbeschermingslint.

Het tijdig afstemmen van de uitvoering van kansrijke kustbeschermingsmaatregelen met potentieel noodzakelijk archeologisch onderzoek.

Hoofdcategorie

Terreinacties

Subcategorieën

Kennisopbouw en -deling

Actiehouders

Agentschap Onroerend Erfgoed (AOE)

Subacties

- De opmaak van een archeologische verwachtingskaart voor het kansrijke kustbeschermingslint van het gekozen voorkeursalternatief voor de hele kustlijn.
- Het onderzoeken van directe en indirecte effecten van kansrijke kustbescherming maatregelen op archeologisch erfgoed.
Voorbeeld:
 - Onderzoek naar impact van suppleties op de bewaringstoestand van archeologisch erfgoed.
- Het opmaken van een programma van maatregelen afhankelijk van het type ingreep en de locatie.

Beslist beleid

Bestaande initiatieven

- SeArch project – VLIZ
- Testerep

Te betrekken actoren

- Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ)
- Onderzoekinstellingen (KBIN, ILVO, VLIZ, INBO)
- Provincie West-Vlaanderen
- Kustgemeenten

Omgaan met (beschermd) bouwkundig erfgoed op het strand en in de havens.

Doelstelling

Maximaal behouden en beschermen van de erfgoedwaarden van het bouwkundig erfgoed binnen het kansrijke kustbeschermingslint.

Hoofdcategorie

Terreinacties

Subcategorieën

Kennisopbouw en -deling

Actiehouders

Agentschap Onroerend Erfgoed (AOE)

Subacties

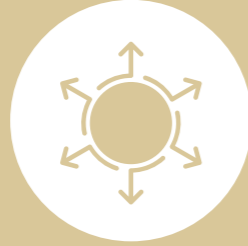
- Het opzetten van afwegingskaders voor types bouwkundig erfgoed.
- Het uitvoeren van ontwerpend onderzoek in functie van maximaal behoud van bouwkundige erfgoedwaarden in het licht van het voorkeursalternatief voor:
 - De staketsels van Oostende
 - De pier van Blankenberge
 - Het staketstel van Blankenberge

Beslist beleid

Bestaande initiatieven

Te betrekken actoren

- Departement Mobiliteit en Openbare Werken (DMOW)
- Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK)
- Kustgemeente(n)
- Haven van Oostende
- Haven van Blankenberge
- Kusterfgoedcel

KENNISOPBOUW EN -DELING

#16 Monitoringsprogramma

#17 Onderzoeksprogramma

#18 Delen van kennis

#19 Zandbeschikbaarheid en -behoefte

#20 Omgaan met verzilting

#21 Verzekeren van afwatering

ACTIE #16 – Monitoringsprogramma

Het verderzetten en uitbreiden van de monitoring van het zeeuerende kuststelsysteem.

Doelstelling

Inzicht vergroten in het functioneren van het brede zeeuerende kuststelsysteem, inclusief havens en kunstwerken.

Het maximaal faciliteren van de nodige onderzoeken in functie van kansrijke kustbescherming.

Hoofdcategorie

• Kennisopbouw en -deling

Subcategorieën

• Visievorming

• Terreinacties

Actiehouders

• Agentschap Maritieme Dienstverlening Kust (MDK)

Subacties

1. Het inventariseren en identificeren van de noodzakelijke parameters voor de monitoring van het huidige en toekomstige zeeuerende kuststelsysteem.
2. Het monitoren van de zeespiegelstijging, meteo-oceaandata, hydrodynamische en andere parameters.
3. Het monitoren van bathymetrie, topografie, bodemdaling, morfologie, bodemsedimentatie en andere parameters.
4. Het monitoren van biologische en ecologische parameters.
5. Het onderzoeken en opzetten van datadelen en opensourcemodellen voor het monitoringsstelsysteem.
6. Het recurrent uitvoeren van de veiligheidstoetsing voor kustlijn en havens.

Beslist beleid

- Duin voor dijk pilots (Westende, Raverszijde, Spinoladijk, Rubensplein)

Bestaande initiatieven

- Pilootprojecten: Oosteroever Oostende, Raverszijde, Middelkerke en Knokke
- Pilootproject: MANABAS

Te betrekken actoren

- Operationeel Directoraat Natuur (DMM & BMM)
- Koninklijk Meteorologisch Instituut (KMI)
- Departement Mobiliteit en Openbare Werken
- Waterbouwkunig Laboratorium
- Agentschap Natuur en Bos
- Departement Omgeving
- Onderzoeksinstituten (KBIN, ILVO, VLIZ, INBO)
- Kenniscentrum Klimaat

Achtergrondinformatie

Vandaag wordt al heel wat data verzameld in het Meetnet Vlaamse Banken en de Vlaamse Hydrografie. Daarnaast voert MDK zesjaarlijks de veiligheidstoetsing uit volgens een vastgelegde methodologie. De methode toetst de veiligheid van de volledige Vlaamse zeeuering tegen een 1000-jarige stormvloed (overslagdebiëten, bresvorming ...). Daarnaast wordt ook de stabiliteit van de zeedijk en van minimale strandprofielen onderzocht.

Het opzetten, uitvoeren en opvolgen van een wetenschappelijk onderzoeksprogramma over het zeeverend kuststelsel.

Doelstelling

Het aanpakken van leemtes in de kennis over het zeeverend kuststelsel.

Bijdragen tot de best mogelijke kansrijke kustbescherming met aandacht voor kansrijke synergieën met andere maatschappelijke meerwaarden.

Hoofdcategorie

📍 Kennisopbouw en -deling

Subcategorieën

🗺️ Visievorming

👤 Terreinacties

Actiehouders

● Waterbouwkundig Laboratorium (DMOW)

Subacties

1. Het afbakenen van prioritaire onderzoekstopics voor beleidsondersteunend wetenschappelijk onderzoek over het zeeverend kuststelsel uit te voeren in de eerste vijf jaar 2025-2030.
2. Het opstarten, uitvoeren en opvolgen van het onderzoeksprogramma voor de eerste periode van vijf jaar 2025-2030.
3. Het evalueren van de onderzoeksresultaten van de eerste periode en het opstarten, uitvoeren en opvolgen van het onderzoek van de tweede periode 2030-2035.

Beslist beleid

- Duin voor dijk pilots (Westende, Raversijde, Spinoladijk, Rubensplein)

Bestaande initiatieven

- Lopende onderzoeksprojecten: Coastbusters, MOZES, ROP Westkust (ecologische ontsnippering) ...
- Europese projecten (Vedette, SARCC, MANABAS COAST, DUNEFRONT ...)
- ...

Te betrekken actoren

- Departement Mobiliteit en Openbare Werken,
- Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust
- Agentschap Natuur en Bos
- Departement Omgeving
- Onderzoeksinstituten (KBIN, ILVO, VLIZ, INBO)
- Provincie West-Vlaanderen, kustgemeenten
- Port of Antwerp Bruges
- Haven van Oostende NV
- Jachthaven Nieuwpoort
- Jachthaven Blankenberge
- Blauwe Cluster
- 4Sea

Achtergrondinformatie

De multidisciplinaire technisch-wetenschappelijke commissie onder leiding van het VLIZ gaf advies bij het studiewerk ter onderbouwing van de redelijke alternatieven. Hun adviserende rol wordt in de fase van uitvoering van het actieplan bestendigd voor het definiëren van prioritaire onderzoekstopics.

De belangrijke leemten in kennis uit het plan-MER, MKBA en ondersteunende onderzoeken zullen meegenomen worden bij het bepalen van prioritaire onderzoekstopics van het onderzoeksprogramma 2024-2035.

Het delen van kennis rond kansrijke kustbescherming.

Doelstelling

Zoveel mogelijk Vlamingen hebben kennis van kansrijke kustbescherming en de expertise die daarover in Vlaanderen bestaat.

Het stimuleren van alle betrokken actoren om eigen expertise te delen ter bevordering van het voortschrijdend inzicht rond kansrijke kustbescherming.

Hoofdcategorie

📍 Kennisopbouw en -deling

Subcategorieën

📚 Juridisch en bestuurlijk fundament

Actiehouders

● Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ)

Subacties

1. Het opzetten van kennisdeling rond Kustvisie specifiek of rond kansrijke kustbescherming in het algemeen voor het brede publiek, en/of het aanhaken van deze kennisdeling aan bestaande initiatieven.
Voorbeelden:
 - Het organiseren van een jaarlijks evenement.
 - Het opmaken van lespakketten voor scholen.
 - Het opzetten van burgerwetenschapsprojecten.
 - Infocellen, infomarkten, opstellingen in de openbare ruimte.
 - Het bundelen van informatiekanalen rond kustwerken, kansrijke kustbescherming, pilootprojecten. Bijvoorbeeld het Noordzeeloket in Nederland, een integrale website of landingspagina.
2. Het opzetten van een lerend netwerk waarin alle betrokken actoren kunnen leren van pilootprojecten, vergaarde kennis en elkaar.
Voorbeelden:
 - Het organiseren van een jaarlijkse conferentie.
 - Het opzetten van een kustmonitoring naar analogie met de ScheldeMonitor.
 - Het opzetten van een expertennieuwsbrief waarin belangrijke resultaten gedeeld worden.
 - Het organiseren van netwerkmomenten met andere domeinen waar kansrijke kustbescherming raakvlakken mee heeft (bijvoorbeeld onderwijs, toerisme, recreatie, erfgoed).

Beslist beleid

- Duin voor dijk pilots (Westende, Raversijde, Spinoladijk, Rubensplein)

Bestaande initiatieven

- Seawatch.be.
- Coastsnap.
- Project Horizon
- Proper strandlopers
- Ocean Literacy project Unesco

Te betrekken actoren

- Departement Mobiliteit en Openbare Werken
- Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust
- Universiteiten en onderzoeksinstituten
- Onderwijs
- Onderzoeksinstituten (KBIN, ILVO, INBO)
- Toerisme Vlaanderen
- Westtoer
- Gemeentelijke en provinciale overheid
- 4 Sea
- De Blauwe Cluster
- Bezoekerscentra

Inzicht vergroten in de zandbeschikbaarheid voor en zandbehoefte van kansrijke kustbeschermingsmaatregelen.

Doelstelling

Efficiënt en duurzaam omgaan met zandbeschikbaarheid en zandbehoefte voor kansrijke kustbescherming bij een stijgende zeespiegel.

Hoofdcategorie

📍 Kennisopbouw en -deling

Subcategorieën

👤 Terreinacties

Actiehouders

- 🟢 Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK)
- 🟡 FOD Economie - Dienst Contentaal Plat
- 🟠 Afdeling Maritieme Toegang (DMOW)

Subacties

1. Helder inzicht krijgen in de zandbehoefte voor zowel de zandige zeewering als de bouw van de kunstwerken in de havens met aandacht voor de korrelgrootte van het zand.
2. Het opzetten en actueel houden van een langetermijnplan voor de zandvraag van Kustvisie.
3. Het opzetten en actueel houden van een langetermijnvisie rond zandwinning om aan de behoeften van Kustvisie en andere gebruikers te voldoen.
4. Het detecteren en inzetten van geschikte en beschikbare alternatieve zandbronnen die vrijkomen in grote infrastructurele, haven-, constructie- of baggerwerken.
5. Het opmaken en afstemmen van technische, juridische en milieuhygiënische kaders voor het hergebruik van het zand en het invoeren van primair zand uit het buitenland.

Beslist beleid

- Habitat en vogelrichtlijnen (natura 2000 & instandhoudingsdoelstellingen)
- Marien Ruimtelijk Plan
- Wet Marien Milieu
- KB's zandwinning BCP
- Natuurdecreet, VEN & IVON, vegetatiebesluit, natuurbeheerplannen
- Duin voor dijk pilots (Westende, Raversijde, Spinoladijk, Rubensplein)

Bestaande initiatieven

- Onderzoeksproject SUSANA
- Continue monitoring zandgebieden BCP
- Onderzoek in exploratiegebied
- Zandbeschikbaarheid in Stortplaats S1

Te betrekken actoren

- FOD Leefmilieu – Dienst Marien Milieu
- Raadgevende commissie zandwinning
- Waterbouwkundig Labo
- Onderzoekinstellingen (KBIN, ILVO ...)

Achtergrondinformatie

De Raadgevende Commissie Zand zorgt voor de coördinatie tussen de administraties die betrokken zijn bij het beheer van de exploratie en exploitatie van het Belgische deel van de Noordzee. De commissie wordt voorgezeten door de FOD economie, dienst Continentaal Plat. Langs Vlaamse kant zijn het ILVO, MDK afdeling Kust, DMOW aMT en het departement Landbouw en Visserij vertegenwoordigd. De commissie komt meerdere malen per jaar samen.

Omgaan met verzilting.

Doelstelling

Toenemende verzilting ten gevolge van klimaatverandering en zeespiegelstijging binnen aanvaardbare grenzen houden en waar nodig waterbeheer, watergebruik en landgebruik bijsturen.

Het maximaal beschermen van de zoetwaterlenzen.

Het vergroten van de zoetwaterbeschikbaarheid voor grond- en oppervlaktewater.

Hoofdcategorie

📍 Kennisopbouw en -deling

Subcategorieën

👤 Terreinacties

🗣️ Afstemming

Actiehouders

- 🟢 Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)

Subacties

1. Het verfijnen en uitbreiden van digitale waterkwaliteit- en waterkwantiteitmonitoring, -analyse en -modellering, en een gebiedsdekkende kartering met specifieke aandacht voor de duinen en uitwateringspunten van kanaalsluizen.
2. Het aanpassen van het waterbeheer (inclusief peilbeheer) in functie van het voorkomen van verzilting waar ongewenst.
3. Het uitbouwen van inzicht rond de kwetsbaarheid van zoetwaterlenzen voor verzilting en de potentie om ze te vergroten.
4. Het nastreven van win-wins tussen het omgaan met verzilting en zachte en harde kansrijke kustbeschermingsmaatregelen.
5. Het vergroten van inzicht in de interactie tussen watersysteem en landgebruik in het licht van klimaatverandering en zeespiegelstijging.
6. Het verder onderzoeken en promoten van duurzaam watergebruik in het tegengaan van verzilting (o.a. bemalingen in kustgebied).
7. Het uitwerken van een actieplan in samenspraak met belanghebbenden om zoetwaterlenzen maximaal te beschermen, zoetwaterbeschikbaarheid te vergroten en het waterbeheer en landgebruik optimaal af te stemmen in functie van het tegengaan van de ongewenste effecten van verzilting.

Beslist beleid

- Habitat en vogelrichtlijnen (natura 2000 & instandhoudingsdoelstellingen)
- Decreet Integraal Waterbeleid
- Natuurdecreet, VEN & IVON, vegetatiebesluit, natuurbeheerplannen
- Duin voor dijk pilots (Westende, Raversijde, Spinoladijk, Rubensplein)

Bestaande initiatieven

- Veerkrachtige landschappen
- Databanken van VMM en VLM
- Geïntegreerd grondwatermodel VMM
- Monitoring via peilbuizen van ANB
- TOP soil project

Te betrekken actoren

- Alle waterbeheerders
- Departement Omgeving
- Departement Mobiliteit en Openbare Werken
- Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust
- Vlaamse Land Maatschappij
- Landbouw en Visserij
- Agentschap Natuur en Bos
- Natuurverenigingen
- Drinkwatermaatschappijen
- Landbouwverenigingen
- Kustgemeenten
- Bouwsector
- Port of Antwerp Bruges
- Haven van Oostende NV
- Jachthaven Nieuwpoort
- Jachthaven Blankenberge
- Rioolbeheerders
- Onderzoekinstellingen

Het verzekeren van afwatering binnen het kansrijke kustbeschermingslint.

Doelstelling

Afstemming en koppelkansen verzekeren en aanjagen tussen kansrijke kustbescherming en het beheer van de waterlopen.

Hoofdcategorie

- Kennisopbouw en -deling

Subcategorieën

- Terreinacties
- Afstemming

Actiehouders

- Bekkenbestuur (Ijzerbekken en Brugse Polders)

Subacties

1. Het blijvend afstemmen van de mogelijkheden van hoogwaterafvoer van waterlopen in het hinterland op Kustvisie en de kansrijke kustbeschermingsmaatregelen.
2. Maximaal rekening houden met toekomstige afwateringsscenario's binnen Kustvisie om toekomstige vermindering van gravitaire afwateringsmogelijkheden maximaal tegen te gaan.
3. Inzicht verhogen in huidige afwateringssystemen via gerichte metingen en het inzetten van modellen. Bijvoorbeeld: het in kaart brengen van gravitair geloosde debieten door bijkomende metingen.
4. Het bepalen van het huidige overstromingsrisico vanuit het hinterland in relatie tot zeespiegelstijging, klimaatverandering, de getijden (hoofzakelijk doortijd) en storm.
5. Het bepalen van een aanvaardbaar risiconiveau voor overstromingen in het kustpoldergebied rekening houdende met de effecten van klimaatverandering.
6. Bepalen en onderbouwen waar, welke en wanneer extra maatregelen nodig zijn om het overstromingsrisico binnen de hierboven bepaalde grenzen te houden (zoals bijkomende ruimte voor berging van piekneerslag, lokale bescherming ...) en dit afstemmen op het ontwerp en realisatie van kansrijke kustbeschermingsmaatregelen.
7. Het nastreven van win-wins tussen het verzekeren van afwatering en zachte en harde kansrijke kustbeschermingsmaatregelen.
8. Het ruimtelijk beleid aanvullen met flankerende maatregelen voor het beperken van overstromingsrisico. Bijvoorbeeld: meer ruimte voor water voorzien in combinatie met de ontwikkeling van natte natuur.

Beslist beleid

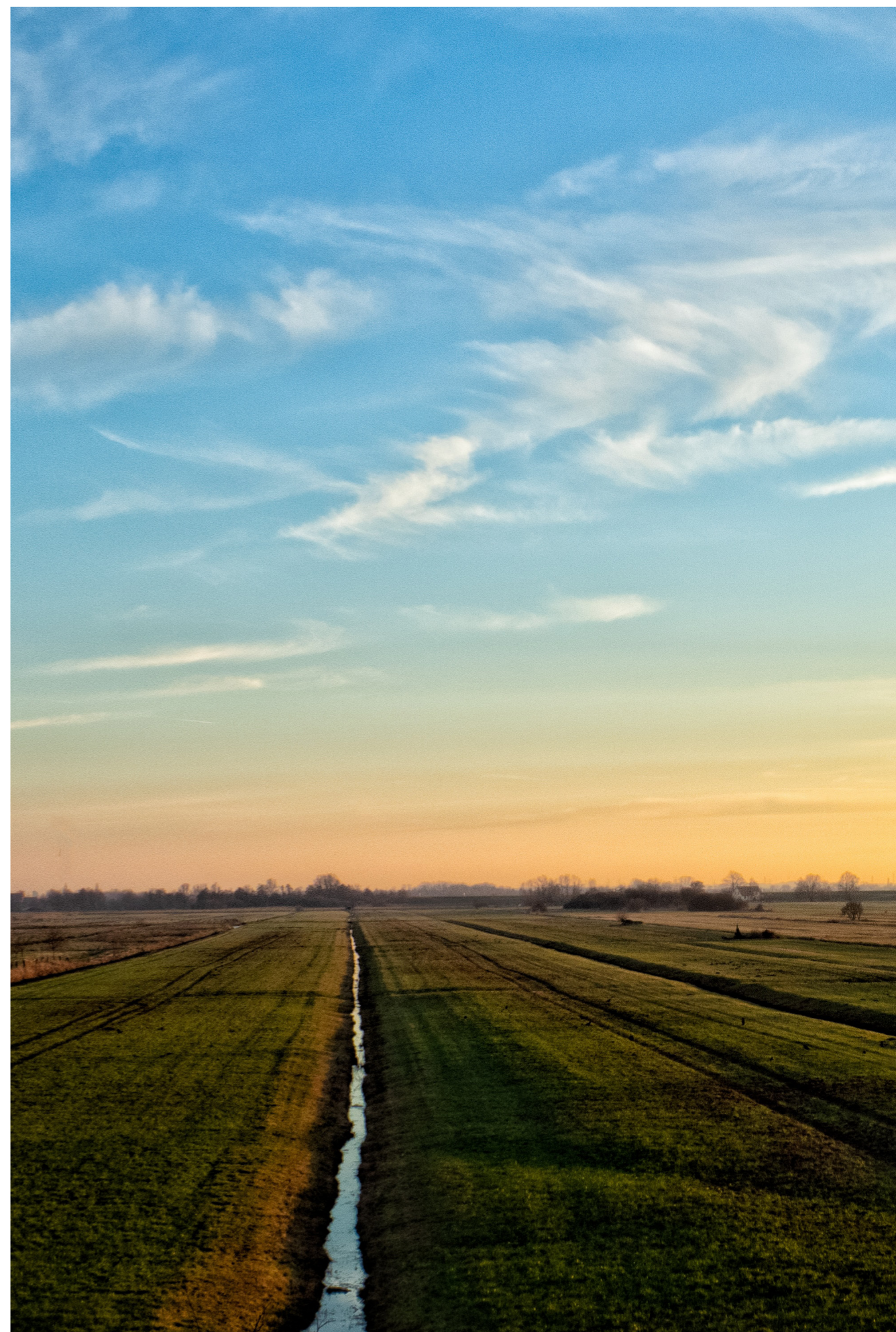
- Habitat en vogelrichtlijnen (natura 2000 & instandhoudingsdoelstellingen)
- Natuurdecreet, VEN & IVON, vegetatiebesluit, natuurbeheerplannen
- Decreet Intergraal Waterbeleid
- Stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027

Bestaande initiatieven

- Weerbaar waterland
- Strategisch project Ijzer- en Handzamevallei
- Waterlandschap Ijzer- en Handzamevallei
- Actieplan Oudlandpolder
- Sigmaplan

Te betrekken actoren

- Departement Mobiliteit en Openbare Werken (DMOW)
- Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK)
- Agentschap Natuur en Bos (ANB)
- Alle waterbeheerders
- Onderzoeksinstituten (ILVO, KBIN, VLIZ, INBO)
- Port of Antwerp Bruges
- Haven van Oostende NV
- Jachthaven Nieuwpoort
- Jachthaven Blankenberge

AFSTEMMING

#22 Afstemming MPKV-Kustvisie

#23 Restrisico bepalen

#24 Uitwateringspunten naar zee

ACTIE #22 – Afstemming MPKV - Kustvisie

Zorgen voor een optimale afstemming van het Masterplan Kustveiligheid en Kustvisie.

Doelstelling

Het blijvend verzekeren van de basisveiligheid zoals voorzien in het Masterplan Kustveiligheid.

De inzichten van Kustvisie maximaal meenemen in de uitrol en het beheer van de (resterende) kustbeschermingsmaatregelen.

Hoofdcategorie

⊕ Afstemming

Subcategorieën

⬇ Terreinacties

Actiehouders

● Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK)

Subacties

1. Het detailleren van de nog uit te voeren maatregelen van het Masterplan Kustveiligheid om te voldoen aan de basisveiligheid.
 - Kustvisie maximaal meenemen in de nog op te maken toetsing van sluizen en stuwen.
2. Het onderzoeken van de locaties waar maatregelen genomen worden in het kader van het Masterplan Kustveiligheid en deze aftoetsen aan de tijdslijn van het gekozen voorkeursalternatief.
 - Een meer gedetailleerde oprekbaarheidsnota maken van de maatregelen uit het Masterplan Kustveiligheid als input voor de verdere uitwerking van het stappenplan van Kustvisie.
3. Het communiceren over de afstemming van het Masterplan Kustveiligheid en Kustvisie.

Beslist beleid

- Masterplan Kustveiligheid

Bestaande initiatieven

Te betrekken actoren

- Departement Mobiliteit en Openbare Werken
- Kustgemeenten
- Port of Antwerp Bruges
- Haven van Oostende NV
- Jachthaven Nieuwpoort
- Jachthaven Blankenberge
- De havengebruikers

Het maximaal beperken van de impact van restrisico door overstroming vanuit zee.

Doelstelling

Inzetten op protectie, preventie en paraatheid in het kader van Meerlaagse Waterveiligheid om de gevolgen van het restrisico maximaal te beperken.

Hoofdcategorie

⊕ Afstemming

Actiehouders

● Gouverneur West-Vlaanderen

Subacties

1. Protectie: de modellen rond overstromingsrisico van het actuele kustbeschermingsniveau bij realisatie vankansrijke kustbeschermingsmaatregelen aanpassen en afstemmen op noodplanning.
2. Preventie: juridisch afdwingbare bouwvoorschriften opmaken in functie van preventieve maatregelen voor het beperken van de gevolgen van overstromingen (zee, fluviaal en pluviaal).
3. Paraatheid: de noodplanning afstemmen op wijzigingen in het restrisico ten gevolge van de uitvoer van kansrijke kustbeschermingsmaatregelen.

Beslist beleid

- Bijzonder Nood en Interventieplan Overstromingen vanuit zee (BNIP)
- Noodplanning gemeentes en provincie

Bestaande initiatieven

- Studie eerstelijnsbebouwing aan de Vlaamse kust

Te betrekken actoren

- Nationaal Crisiscentrum (NCCN)
- Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK)
- Departement Omgeving
- Waterbouwkundig Laboratorium
- Kustwacht
- Noodplanningscoördinatoren kustgemeenten

Het borgen van uitwateringspunten naar Zee.

Doelstelling

Praktisch afstemmen en uitwerken van koppelkansen tussen Kustvisie en lopende of toekomstige infrastructuurwerken aan afwateringspunten van het binnenland naar zee.

Het verzekeren van voldoende capaciteit voor waterafvoer vanuit het hinterland naar zee, doorheen het kustbeschermingslint, en dit zowel op gravitaire als op getij-onafhankelijke manier.

Hoofdcategorie

⊕ Afstemming

Subcategorieën

⚙ Terreinacties

Actiehouders

- De Vlaamse Waterweg (DVW)
- Afdeling Maritieme Toegang (DMOW)

Subacties

De maatregelen die De Vlaamse Waterweg en/of infrastructuurbeheerders op vandaag al nemen of gepland hebben worden afgestemd op Kustvisie. Dit gaat onder meer om maatregelen die genomen worden om de betrouwbaarheid en beschikbaarheid te blijven garanderen voor bijkomende bescherming tegen wateroverlast in het binnenland:

- De versteviging van en herstellingen aan de middendijk tussen het Afleidingskanaal van de Leie en het Leopoldkanaal zodat de piekopbouw opwaarts de keersluis van Beernem kan worden opgevangen, de maximale afvoercapaciteit via het Afleidingskanaal van de Leie naar zee kan worden ingezet en een optimale waterzekerheid kan worden gewaarborgd door een optimale waterbuffering (DVW).
- Herstellingswerken en beschermingswerken aan de ondergrondse infrastructuur en de schuiven van de uitwateringskokers van het Afleidingskanaal en het Leopoldkanaal in Zeebrugge en Heist. Deze kokers spelen een cruciale rol in de waterhuishouding van Oost- en West-Vlaanderen.
- Renovatieproject van Sas Slijkens om de uitwatering meer bedrijfszeker en robuust te maken. Er wordt ook onderzocht of extra afvoercapaciteit kan worden ingezet (DVW).
- Renovatie- en vernieuwingswerken aan het sluisencomplex Ganzepoot te Nieuwpoort (DVW).
- Renovatie- en instandhoudingswerken aan de Vandammesluis (aMT DMOW).
- Bouw nieuwe sluis Zeebrugge (aMT DMOW).
- Nieuwe initiatieven tot het toekomstgericht verzekeren van voldoende (getij-onafhankelijke) uitwateringsmogelijkheden naar zee. (DVW).

Beslist beleid

Bestaande initiatieven

Te betrekken actoren

- Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust
- Alle waterbeheerders
- Port of Antwerp Bruges
- Haven van Oostende NV
- Jachthaven Nieuwpoort
- Jachthaven Blankenberge

Achtergrondinformatie

Het verzekeren van de waterafvoer naar zee is essentieel bij een normale waterhuishouding maar cruciaal bij extreme wateroverlast. De afvoercapaciteit wordt in hoofdzaak bepaald door de bedrijfszekerheid van het sluisencomplex te Nieuwpoort (de Ganzepoot) voor de IJzer, het Lokanaal en het kanaal Plassendale-Nieuwpoort, de uitwatering via Oostende (Sas Slijkens) voor Kanaal Gent-Oostende, de uitwateringskokers te Zeebrugge/Heist voor het Afleidingskanaal van de Leie en het Leopoldkanaal, en de afvoer naar Duinkerke (FR).

Afkortingen Te Betrekken Actoren

ANB Agentschap Natuur en Bos

AOE Agentschap Onroerend Erfgoed

APZI Association Port of Zeebrugge Interests

DMM Dienst Marien Milieu – Federale Overheidsdienst Leefmilieu

DMOW Departement Mobiliteit en Openbare Werken

DVW De Vlaamse Waterweg

ILVO Instituut voor Landbouw, Visserij- en Voedingsonderzoek

INBO Instituut voor Natuur en Bosonderzoek

KBIN Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen – Operationeel Directoraat Natuur

KMI Koninklijk Meteorologisch Instituut

MDK Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust

OPUA Ostend Port Users Assosiation

SALV Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij

VLIZ Vlaams Instituut voor de Zee

VLM Vlaamse Land Maatschappij

VMM Vlaamse Milieu Maatschappij

VOKA Vlaams Netwerk van Ondernemingen

Kust
visie